

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ
ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Αρ. 2565 της 21ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1990
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ο περί της Σύμβασης της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών μεταξύ Κρατών και Διεθνών Οργανισμών ή μεταξύ Διεθνών Οργανισμών (Κυρωτικός) Νόμος του 1990 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 234 του 1990

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΚΥΡΩΝΕΙ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΚΡΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ Ή ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών μεταξύ Κρατών και Διεθνών Οργανισμών ή μεταξύ Διεθνών Οργανισμών (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

Συνοπτικός τίτλος.

2. Στον παρόντα Νόμο—

Ερμηνεία.

«Σύμβαση» σημαίνει τη Σύμβαση της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών μεταξύ Κρατών και Διεθνών Οργανισμών ή μεταξύ Διεθνών Οργανισμών που έγινε στη Βιέννη στις 21 Μαρτίου του 1986 και της οποίας το κείμενο στο αγγλικό πρωτότυπο εκτίθεται στο Μέρος Ι και σε Ελληνική μετάφραση στο Μέρος ΙΙ του Πίνακα:

Πίνακας
Μέρος Ι
Μέρος ΙΙ.

Νοείται ότι σε περίπτωση αντίθεση μεταξύ των δυο κειμένων, υπερισχύει το κείμενο που εκτίθεται στο Μέρος Ι του Πίνακα.

3. Η Σύμβαση της οποίας η υπογραφή εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας έγινε μετά από Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 11 Ιουνίου 1987 και με αρ. 28.683, με τον παρόντα Νόμο κυρώνεται.

Κύρωση της Σύμβασης.

ΜΕΡΟΣ Ι
VIENNA CONVENTION ON THE LAW OF TREATIES
BETWEEN STATES AND INTERNATIONAL ORGANIZATIONS
OR BETWEEN INTERNATIONAL ORGANIZATIONS

The Parties to the present Convention,

Considering the fundamental role of treaties in the history of international relations,

Recognizing the consensual nature of treaties and their ever-increasing importance as a source of international law,

Noting that the principles of free consent and of good faith and the pacta sunt servanda rule are universally recognized,

Affirming the importance of enhancing the process of codification and progressive development of international law at a universal level,

Believing that the codification and progressive development of the rules relating to treaties between States and international organizations or between international organizations are means of enhancing legal order in international relations and of serving the purposes of the United Nations,

Having in mind the principles of international law embodied in the Charter of the United Nations, such as the principles of the equal rights and self-determination of peoples, of the sovereign equality and independence of all States, of non-interference in the domestic affairs of States, of the prohibition of the threat or use of force and of universal respect for, and observance of, human rights and fundamental freedoms for all,

Bearing in mind the provisions of the Vienna Convention on the Law of Treaties of 1969,

Recognizing the relationship between the law of treaties between States and the law of treaties between States and international organizations or between international organizations,

Considering the importance of treaties between States and international organizations or between international organizations as a useful means of developing international relations and ensuring conditions for peaceful co-operation among nations, whatever their constitutional and social systems,

Having in mind the specific features of treaties to which international organizations are parties as subjects of international law distinct from States,

Noting that international organizations possess the capacity to conclude treaties which is necessary for the exercise of their functions and the fulfilment of their purposes,

Recognizing that the practice of international organizations in concluding treaties with States or between themselves should be in accordance with their constituent instruments,

Affirming that nothing in the present Convention should be interpreted as affecting those relations between an international organization and its members which are regulated by the rules of the organization,

Affirming also that disputes concerning treaties, like other international disputes, should be settled, in conformity with the Charter of the United Nations, by peaceful means and in conformity with the principles of justice and international law,

Affirming also that the rules of customary international law will continue to govern questions not regulated by the provisions of the present Convention.

Have agreed as follows:

PART I

INTRODUCTION

Article 1

Scope of the present Convention

The present Convention applies to:

(a) treaties between one or more States and one or more international organizations, and

(b) treaties between international organizations.

Article 2

Use of terms

1. For the purposes of the present Convention:

(a) "treaty" means an international agreement governed by international law and concluded in written form:

(i) between one or more States and one or more international organizations; or

(ii) between international organizations,

whether that agreement is embodied in a single instrument or in two or more related instruments and whatever its particular designation;

(b) "ratification" means the international act so named whereby a State establishes on the international plane its consent to be bound by a treaty;

(b bis) "act of formal confirmation" means an international act corresponding to that of ratification by a State, whereby an international organization establishes on the international plane its consent to be bound by a treaty;

(b ter) "acceptance", "approval" and "accession" mean in each case the international act so named whereby a State or an international organization establishes on the international plane its consent to be bound by a treaty;

(c) "full powers" means a document emanating from the competent authority of a State or from the competent organ of an international organization designating a person or persons to represent the State or the organization for negotiating, adopting or authenticating the text of a treaty, for expressing the consent of the State or of the organization to be bound by a treaty, or for accomplishing any other act with respect to a treaty;

(d) "reservation" means a unilateral statement, however phrased or named, made by a State or by an international organization when signing, ratifying, formally confirming, accepting, approving or acceding to a treaty, whereby it purports to exclude or to modify the legal effect of certain provisions of the treaty in their application to that State or to that organization;

(e) "negotiating State" and "negotiating organization" mean respectively:

(i) a State, or

(ii) an international organization,

which took part in the drawing up and adoption of the text of the treaty;

(f) "contracting State" and "contracting organization" mean respectively:

(i) a State, or

(ii) an international organization,

which has consented to be bound by the treaty, whether or not the treaty has entered into force;

(g) "party" means a State or an international organization which has consented to be bound by the treaty and for which the treaty is in force;

(h) "third State" and "third organization" mean respectively:

(i) a State, or

(ii) an international organization,

not a party to the treaty;

(i) "international organization" means an intergovernmental organization;

(j) "rules of the organization" means, in particular, the constituent instruments, decisions and resolutions adopted in accordance with them, and established practice of the organization.

2. The provisions of paragraph 1 regarding the use of terms in the present Convention are without prejudice to the use of those terms or to the meanings which may be given to them in the internal law of any State or in the rules of any international organization.

Article 3

International agreements not within the scope of the present Convention

The fact that the present Convention does not apply:

- (i) to international agreements to which one or more States, one or more international organizations and one or more subjects of international law other than States or organizations are parties;
- (ii) to international agreements to which one or more international organizations and one or more subjects of international law other than States or organizations are parties;
- (iii) to international agreements not in written form between one or more States and one or more international organizations, or between international organizations; or
- (iv) to international agreements between subjects of international law other than States or international organizations;

shall not affect:

- (a) the legal force of such agreements;
- (b) the application to them of any of the rules set forth in the present Convention to which they would be subject under international law independently of the Convention;

(c) the application of the Convention to the relations between States and international organizations or to the relations of organizations as between themselves, when those relations are governed by international agreements to which other subjects of international law are also parties.

Article 4

Non-retroactivity of the present Convention

Without prejudice to the application of any rules set forth in the present Convention to which treaties between one or more States and one or more international organizations or between international organizations would be subject under international law independently of the Convention, the Convention applies only to such treaties concluded after the entry into force of the present Convention with regard to those States and those organizations.

Article 5

Treaties constituting international organizations
and treaties adopted within an
international organization

The present Convention applies to any treaty between one or more States and one or more international organizations which is the constituent instrument of an international organization and to any treaty adopted within an international organization, without prejudice to any relevant rules of the organization.

PART II

CONCLUSION AND ENTRY INTO FORCE OF TREATIES

SECTION 1. CONCLUSION OF TREATIES

Article 6

Capacity of international organizations to
conclude treaties

The capacity of an international organization to conclude treaties is governed by the rules of that organization.

Article 7

Full powers

1. A person is considered as representing a State for the purpose of adopting or authenticating the text of a treaty or for the purpose of expressing the consent of the State to be bound by a treaty if:

(a) that person produces appropriate full powers; or

(b) it appears from practice or from other circumstances that it was the intention of the States and international organizations concerned to consider that person as representing the State for such purposes without having to produce full powers.

2. In virtue of their functions and without having to produce full powers, the following are considered as representing their State:

(a) Heads of State, Heads of Government and Ministers for Foreign Affairs, for the purpose of performing all acts relating to the conclusion of a treaty between one or more States and one or more international organizations;

(b) representatives accredited by States to an international conference, for the purpose of adopting the text of a treaty between States and international organizations;

(c) representatives accredited by States to an international organization or one of its organs, for the purpose of adopting the text of a treaty in that organization or organ;

(d) heads of permanent missions to an international organization, for the purpose of adopting the text of a treaty between the accrediting States and that organization.

3. A person is considered as representing an international organization for the purpose of adopting or authenticating the text of a treaty, or expressing the consent of that organization to be bound by a treaty if:

(a) that person produces appropriate full powers; or

(b) it appears from the circumstances that it was the intention of the States and international organizations concerned to consider that person as representing the organization for such purposes, in accordance with the rules of the organization, without having to produce full powers.

Article 8

Subsequent confirmation of an act performed without authorization

An act relating to the conclusion of a treaty performed by a person who cannot be considered under article 7 as authorized to represent a State or an international organization for that purpose is without legal effect unless afterwards confirmed by that State or that organization.

Article 9Adoption of the text

1. The adoption of the text of a treaty takes place by the consent of all the States and international organizations or, as the case may be, all the organizations participating in its drawing up except as provided in paragraph 2.
2. The adoption of the text of a treaty at an international conference takes place in accordance with the procedure agreed upon by the participants in that conference. If, however, no agreement is reached on any such procedure, the adoption of the text shall take place by the vote of two-thirds of the participants present and voting unless by the same majority they shall decide to apply a different rule.

Article 10Authentication of the text

1. The text of a treaty between one or more States and one or more international organizations is established as authentic and definitive:
  - (a) by such procedure as may be provided for in the text or agreed upon by the States and organizations participating in its drawing up; or
  - (b) failing such procedure, by the signature, signature ad referendum or initialling by the representatives of those States and those organizations of the text of the treaty or of the Final Act of a conference incorporating the text.
2. The text of a treaty between international organizations is established as authentic and definitive:
  - (a) by such procedure as may be provided for in the text or agreed upon by the organizations participating in its drawing up; or
  - (b) failing such procedure, by the signature, signature ad referendum or initialling by the representatives of those organizations of the text of the treaty or of the Final Act of a conference incorporating the text.

Article 11Means of expressing consent to be
bound by a treaty

1. The consent of a State to be bound by a treaty may be expressed by signature, exchange of instruments constituting a treaty, ratification, acceptance, approval or accession, or by any other means if so agreed.

2. The consent of an international organization to be bound by a treaty may be expressed by signature, exchange of instruments constituting a treaty, act of formal confirmation, acceptance, approval or accession, or by any other means if so agreed.

Article 12

Consent to be bound by a treaty
expressed by signature

1. The consent of a State or of an international organization to be bound by a treaty is expressed by the signature of the representative of that State or of that organization when:

(a) the treaty provides that signature shall have that effect;

(b) it is otherwise established that the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations were agreed that signature should have that effect; or

(c) the intention of the State or organization to give that effect to the signature appears from the full powers of its representative or was expressed during the negotiation.

2. For the purposes of paragraph 1:

(a) the initialling of a text constitutes a signature of the treaty when it is established that the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations so agreed;

(b) the signature ad referendum of a treaty by the representative of a State or an international organization, if confirmed by his State or organization, constitutes a full signature of the treaty.

Article 13

Consent to be bound by a treaty expressed by an
exchange of instruments constituting a treaty

The consent of States or of international organizations to be bound by a treaty constituted by instruments exchanged between them is expressed by that exchange when:

(a) the instruments provide that their exchange shall have that effect; or

(b) it is otherwise established that those States and those organizations or, as the case may be, those organizations were agreed that the exchange of instruments should have that effect.

Article 14Consent to be bound by a treaty expressed by
ratification, act of formal confirmation,
acceptance or approval

1. The consent of a State to be bound by a treaty is expressed by ratification when:

(a) the treaty provides for such consent to be expressed by means of ratification;

(b) it is otherwise established that the negotiating States and negotiating organizations were agreed that ratification should be required;

(c) the representative of the State has signed the treaty subject to ratification; or

(d) the intention of the State to sign the treaty subject to ratification appears from the full powers of its representative or was expressed during the negotiation.

2. The consent of an international organization to be bound by a treaty is expressed by an act of formal confirmation when:

(a) the treaty provides for such consent to be expressed by means of an act of formal confirmation;

(b) it is otherwise established that the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations were agreed that an act of formal confirmation should be required;

(c) the representative of the organization has signed the treaty subject to an act of formal confirmation; or

(d) the intention of the organization to sign the treaty subject to an act of formal confirmation appears from the full powers of its representative or was expressed during the negotiation.

3. The consent of a State or of an international organization to be bound by a treaty is expressed by acceptance or approval under conditions similar to those which apply to ratification or, as the case may be, to an act of formal confirmation.

Article 15Consent to be bound by a treaty expressed by accession

The consent of a State or of an international organization to be bound by a treaty is expressed by accession when:

(a) the treaty provides that such consent may be expressed by that State or that organization by means of accession;

(b) it is otherwise established that the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations were agreed that such consent may be expressed by that State or that organization by means of accession; or

(c) all the parties have subsequently agreed that such consent may be expressed by that State or that organization by means of accession.

Article 16Exchange or deposit of instruments of ratification,
formal confirmation, acceptance,
approval or accession

1. Unless the treaty otherwise provides, instruments of ratification, instruments relating to an act of formal confirmation or instruments of acceptance, approval or accession establish the consent of a State or of an international organization to be bound by a treaty between one or more States and one or more international organizations upon:

(a) their exchange between the contracting States and contracting organizations;

(b) their deposit with the depositary; or

(c) their notification to the contracting States and to the contracting organizations or to the depositary, if so agreed.

2. Unless the treaty otherwise provides, instruments relating to an act of formal confirmation or instruments of acceptance, approval or accession establish the consent of an international organization to be bound by a treaty between international organizations upon:

(a) their exchange between the contracting organizations;

(b) their deposit with the depositary; or

(c) their notification to the contracting organizations or to the depositary, if so agreed.

Article 17Consent to be bound by part of a treaty and
choice of differing provisions

1. Without prejudice to articles 19 to 23, the consent of a State or of an international organization to be bound by part of a treaty is effective only if the treaty so permits, or if the contracting States and contracting organizations or, as the case may be, the contracting organizations so agree.

2. The consent of a State or of an international organization to be bound by a treaty which permits a choice between differing provisions is effective only if it is made clear to which of the provisions the consent relates.

Article 18Obligation not to defeat the object and purpose of a treaty
prior to its entry into force

A State or an international organization is obliged to refrain from acts which would defeat the object and purpose of a treaty when:

(a) that State or that organization has signed the treaty or has exchanged instruments constituting the treaty subject to ratification, act of formal confirmation, acceptance or approval, until that State or that organization shall have made its intention clear not to become a party to the treaty; or

(b) that State or that organization has expressed its consent to be bound by the treaty, pending the entry into force of the treaty and provided that such entry into force is not unduly delayed.

SECTION 2. RESERVATIONS

Article 19Formulation of reservations

A State or an international organization may, when signing, ratifying, formally confirming, accepting, approving or acceding to a treaty, formulate a reservation unless:

(a) the reservation is prohibited by the treaty;

(b) the treaty provides that only specified reservations, which do not include the reservation in question, may be made; or

(c) in cases not falling under sub-paragraphs (a) and (b), the reservation is incompatible with the object and purpose of the treaty.

Article 20Acceptance of and objection to reservations

1. A reservation expressly authorized by a treaty does not require any subsequent acceptance by the contracting States and contracting organizations or, as the case may be, by the contracting organizations unless the treaty so provides.

2. When it appears from the limited number of the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, of the negotiating organizations and the object and purpose of a treaty that the application of the treaty in its entirety between all the parties is an essential condition of the consent of each one to be bound by the treaty, a reservation requires acceptance by all the parties.

3. When a treaty is a constituent instrument of an international organization and unless it otherwise provides, a reservation requires the acceptance of the competent organ of that organization.

4. In cases not falling under the preceding paragraphs and unless the treaty otherwise provides:

(a) acceptance of a reservation by a contracting State or by a contracting organization constitutes the reserving State or international organization a party to the treaty in relation to the accepting State or organization if or when the treaty is in force for the reserving State or organization and for the accepting State or organization;

(b) an objection by a contracting State or by a contracting organization to a reservation does not preclude the entry into force of the treaty as between the objecting State or international organization and the reserving State or organization unless a contrary intention is definitely expressed by the objecting State or organization;

(c) an act expressing the consent of a State or of an international organization to be bound by the treaty and containing a reservation is effective as soon as at least one contracting State or one contracting organization has accepted the reservation.

5. For the purposes of paragraphs 2 and 4 and unless the treaty otherwise provides, a reservation is considered to have been accepted by a State or an international organization if it shall have raised no objection to the reservation by the end of a period of twelve months after it was notified of the reservation or by the date on which it expressed its consent to be bound by the treaty, whichever is later.

Article 21

Legal effects of reservations and
of objections to reservations

1. A reservation established with regard to another party in accordance with articles 19, 20 and 23:

(a) modifies for the reserving State or international organization in its relations with that other party the provisions of the treaty to which the reservation relates to the extent of the reservation; and

(b) modifies those provisions to the same extent for that other party in its relations with the reserving State or international organization.

2. The reservation does not modify the provisions of the treaty for the other parties to the treaty inter se.

3. When a State or an international organization objecting to a reservation has not opposed the entry into force of the treaty between itself and the reserving State or organization, the provisions to which the reservation relates do not apply as between the reserving State or organization and the objecting State or organization to the extent of the reservation.

Article 22

Withdrawal of reservations and of objections to reservations

1. Unless the treaty otherwise provides, a reservation may be withdrawn at any time and the consent of a State or of an international organization which has accepted the reservation is not required for its withdrawal.

2. Unless the treaty otherwise provides, an objection to a reservation may be withdrawn at any time.

3. Unless the treaty otherwise provides, or it is otherwise agreed:

(a) the withdrawal of a reservation becomes operative in relation to a contracting State or a contracting organization only when notice of it has been received by that State or that organization;

(b) the withdrawal of an objection to a reservation becomes operative only when notice of it has been received by the State or international organization which formulated the reservation.

Article 23Procedure regarding reservations

1. A reservation, an express acceptance of a reservation and an objection to a reservation must be formulated in writing and communicated to the contracting States and contracting organizations and other States and international organizations entitled to become parties to the treaty.
2. If formulated when signing the treaty subject to ratification, act of formal confirmation, acceptance or approval, a reservation must be formally confirmed by the reserving State or international organization when expressing its consent to be bound by the treaty. In such a case the reservation shall be considered as having been made on the date of its confirmation.
3. An express acceptance of, or an objection to, a reservation made previously to confirmation of the reservation does not itself require confirmation.
4. The withdrawal of a reservation or of an objection to a reservation must be formulated in writing.

SECTION 3. ENTRY INTO FORCE AND PROVISIONAL
APPLICATION OF TREATIES

Article 24Entry into force

1. A treaty enters into force in such manner and upon such date as it may provide or as the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations may agree.
2. Failing any such provision or agreement, a treaty enters into force as soon as consent to be bound by the treaty has been established for all the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, all the negotiating organizations.
3. When the consent of a State or of an international organization to be bound by a treaty is established on a date after the treaty has come into force, the treaty enters into force for that State or that organization on that date, unless the treaty otherwise provides.
4. The provisions of a treaty regulating the authentication of its text, the establishment of consent to be bound by the treaty, the manner or date of its entry into force, reservations, the functions of the depositary and other matters arising necessarily before the entry into force of the treaty apply from the time of the adoption of its text.

Article 25
Provisional application

1. A treaty or a part of a treaty is applied provisionally pending its entry into force if:

(a) the treaty itself so provides; or

(b) the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations have in some other manner so agreed.

2. Unless the treaty otherwise provides or the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations have otherwise agreed, the provisional application of a treaty or a part of a treaty with respect to a State or an international organization shall be terminated if that State or that organization notifies the States and organizations with regard to which the treaty is being applied provisionally of its intention not to become a party to the treaty.

PART III

OBSERVANCE, APPLICATION AND
INTERPRETATION OF TREATIES

SECTION 1. OBSERVANCE OF TREATIES

Article 26
Facta sunt servanda

Every treaty in force is binding upon the parties to it and must be performed by them in good faith.

Article 27
Internal law of States, rules of international organizations
and observance of treaties

1. A State party to a treaty may not invoke the provisions of its internal law as justification for its failure to perform the treaty.

2. An international organization party to a treaty may not invoke the rules of the organization as justification for its failure to perform the treaty.

3. The rules contained in the preceding paragraphs are without prejudice to article 46.

SECTION 2. APPLICATION OF TREATIES

Article 28Non-retroactivity of treaties

Unless a different intention appears from the treaty or is otherwise established, its provisions do not bind a party in relation to any act or fact which took place or any situation which ceased to exist before the date of the entry into force of the treaty with respect to that party.

Article 29Territorial scope of treaties

Unless a different intention appears from the treaty or is otherwise established, a treaty between one or more States and one or more international organizations is binding upon each State party in respect of its entire territory.

Article 30Application of successive treaties relating
to the same subject-matter

1. The rights and obligations of States and international organizations parties to successive treaties relating to the same subject-matter shall be determined in accordance with the following paragraphs.
2. When a treaty specifies that it is subject to, or that it is not to be considered as incompatible with, an earlier or later treaty, the provisions of that other treaty prevail.
3. When all the parties to the earlier treaty are parties also to the later treaty but the earlier treaty is not terminated or suspended in operation under article 59, the earlier treaty applies only to the extent that its provisions are compatible with those of the later treaty.
4. When the parties to the later treaty do not include all the parties to the earlier one:
  - (a) as between two parties, each of which is a party to both treaties, the same rule applies as in paragraph 3;
  - (b) as between a party to both treaties and a party to only one of the treaties, the treaty to which both are parties governs their mutual rights and obligations.

5. Paragraph 4 is without prejudice to article 41, or to any question of the termination or suspension of the operation of a treaty under article 60 or to any question of responsibility which may arise for a State or for an international organization from the conclusion or application of a treaty the provisions of which are incompatible with its obligations towards a State or an organization under another treaty.

6. The preceding paragraphs are without prejudice to the fact that, in the event of a conflict between obligations under the Charter of the United Nations and obligations under a treaty, the obligations under the Charter shall prevail.

SECTION 3. INTERPRETATION OF TREATIES

Article 31

General rule of interpretation

1. A treaty shall be interpreted in good faith in accordance with the ordinary meaning to be given to the terms of the treaty in their context and in the light of its object and purpose.

2. The context for the purpose of the interpretation of a treaty shall comprise, in addition to the text, including its preamble and annexes:

(a) any agreement relating to the treaty which was made between all the parties in connection with the conclusion of the treaty;

(b) any instrument which was made by one or more parties in connection with the conclusion of the treaty and accepted by the other parties as an instrument related to the treaty.

3. There shall be taken into account, together with the context:

(a) any subsequent agreement between the parties regarding the interpretation of the treaty or the application of its provisions;

(b) any subsequent practice in the application of the treaty which establishes the agreement of the parties regarding its interpretation;

(c) any relevant rules of international law applicable in the relations between the parties.

4. A special meaning shall be given to a term if it is established that the parties so intended.

Article 32Supplementary means of interpretation

Recourse may be had to supplementary means of interpretation, including the preparatory work of the treaty and the circumstances of its conclusion, in order to confirm the meaning resulting from the application of article 31, or to determine the meaning when the interpretation according to article 31:

- (a) leaves the meaning ambiguous or obscure; or
- (b) leads to a result which is manifestly absurd or unreasonable.

Article 33Interpretation of treaties authenticated
in two or more languages

1. When a treaty has been authenticated in two or more languages, the text is equally authoritative in each language, unless the treaty provides or the parties agree that, in case of divergence, a particular text shall prevail.
2. A version of the treaty in a language other than one of those in which the text was authenticated shall be considered an authentic text only if the treaty so provides or the parties so agree.
3. The terms of a treaty are presumed to have the same meaning in each authentic text.
4. Except where a particular text prevails in accordance with paragraph 1, when a comparison of the authentic texts discloses a difference of meaning which the application of articles 31 and 32 does not remove, the meaning which best reconciles the texts, having regard to the object and purpose of the treaty, shall be adopted.

SECTION 4. TREATIES AND THIRD STATES
OR THIRD ORGANIZATIONS

Article 34General rule regarding third States
and third organizations

A treaty does not create either obligations or rights for a third State or a third organization without the consent of that State or that organization.

Article 35Treaties providing for obligations for
third States or third organizations

An obligation arises for a third State or a third organization from a provision of a treaty if the parties to the treaty intend the provision to be the means of establishing the obligation and the third State or the third organization expressly accepts that obligation in writing. Acceptance by the third organization of such an obligation shall be governed by the rules of that organization.

Article 36Treaties providing for rights for third
States or third organizations

1. A right arises for a third State from a provision of a treaty if the parties to the treaty intend the provision to accord that right either to the third State, or to a group of States to which it belongs, or to all States, and the third State assents thereto. Its assent shall be presumed so long as the contrary is not indicated, unless the treaty otherwise provides.

2. A right arises for a third organization from a provision of a treaty if the parties to the treaty intend the provision to accord that right either to the third organization, or to a group of international organizations to which it belongs, or to all organizations, and the third organization assents thereto. Its assent shall be governed by the rules of the organization.

3. A State or an international organization exercising a right in accordance with paragraph 1 or 2 shall comply with the conditions for its exercise provided for in the treaty or established in conformity with the treaty.

Article 37Revocation or modification of obligations
or rights of third States
or third organizations

1. When an obligation has arisen for a third State or a third organization in conformity with article 35, the obligation may be revoked or modified only with the consent of the parties to the treaty and of the third State or the third organization, unless it is established that they had otherwise agreed.

2. When a right has arisen for a third State or a third organization in conformity with article 36, the right may not be revoked or modified by the parties if it is established that the right was intended not to be revocable or subject to modification without the consent of the third State or the third organization.

3. The consent of an international organization party to the treaty or of a third organization, as provided for in the foregoing paragraphs, shall be governed by the rules of that organization.

Article 38Rules in a treaty becoming binding on third States or
third organizations through international custom

Nothing in articles 34 to 37 precludes a rule set forth in a treaty from becoming binding upon a third State or a third organization as a customary rule of international law, recognized as such.

PART IV

AMENDMENT AND MODIFICATION OF TREATIES

Article 39General rule regarding the amendment of treaties

1. A treaty may be amended by agreement between the parties. The rules laid down in Part II apply to such an agreement except in so far as the treaty may otherwise provide.
2. The consent of an international organization to an agreement provided for in paragraph 1 shall be governed by the rules of that organization.

Article 40Amendment of multilateral treaties

1. Unless the treaty otherwise provides, the amendment of multilateral treaties shall be governed by the following paragraphs.
2. Any proposal to amend a multilateral treaty as between all the parties must be notified to all the contracting States and all the contracting organizations, each one of which shall have the right to take part in:
  - (a) the decision as to the action to be taken in regard to such proposal;
  - (b) the negotiation and conclusion of any agreement for the amendment of the treaty.
3. Every State or international organization entitled to become a party to the treaty shall also be entitled to become a party to the treaty as amended.
4. The amending agreement does not bind any State or international organization already a party to the treaty which does not become a party to the amending agreement; article 30, paragraph 4(b), applies in relation to such State or organization.

5. Any State or international organization which becomes a party to the treaty after the entry into force of the amending agreement shall, failing an expression of a different intention by that State or that organization:

- (a) be considered as a party to the treaty as amended; and
- (b) be considered as a party to the unamended treaty in relation to any party to the treaty not bound by the amending agreement.

Article 41

Agreements to modify multilateral treaties between
certain of the parties only

1. Two or more of the parties to a multilateral treaty may conclude an agreement to modify the treaty as between themselves alone if:

- (a) the possibility of such a modification is provided for by the treaty; or
- (b) the modification in question is not prohibited by the treaty and:
  - (i) does not affect the enjoyment by the other parties of their rights under the treaty or the performance of their obligations;
  - (ii) does not relate to a provision, derogation from which is incompatible with the effective execution of the object and purpose of the treaty as a whole.

2. Unless in a case falling under paragraph 1 (a) the treaty otherwise provides, the parties in question shall notify the other parties of their intention to conclude the agreement and of the modification to the treaty for which it provides.

PART V

INVALIDITY, TERMINATION AND SUSPENSION
OF THE OPERATION OF TREATIES

SECTION 1. GENERAL PROVISIONS

Article 42

Validity and continuance in force of treaties

1. The validity of a treaty or of the consent of a State or an international organization to be bound by a treaty may be impeached only through the application of the present Convention.

2. The termination of a treaty, its denunciation or the withdrawal of a party, may take place only as a result of the application of the provisions of the treaty or of the present Convention. The same rule applies to suspension of the operation of a treaty.

Article 43

Obligations imposed by international law
independently of a treaty

The invalidity, termination or denunciation of a treaty, the withdrawal of a party from it, or the suspension of its operation, as a result of the application of the present Convention or of the provisions of the treaty, shall not in any way impair the duty of any State or of any international organization to fulfil any obligation embodied in the treaty to which that State or that organization would be subject under international law independently of the treaty.

Article 44

Separability of treaty provisions

1. A right of a party, provided for in a treaty or arising under article 56, to denounce, withdraw from or suspend the operation of the treaty may be exercised only with respect to the whole treaty unless the treaty otherwise provides or the parties otherwise agree.
2. A ground for invalidating, terminating, withdrawing from or suspending the operation of a treaty recognized in the present Convention may be invoked only with respect to the whole treaty except as provided in the following paragraphs or in article 60.
3. If the ground relates solely to particular clauses, it may be invoked only with respect to those clauses where:
  - (a) the said clauses are separable from the remainder of the treaty with regard to their application;
  - (b) it appears from the treaty or is otherwise established that acceptance of those clauses was not an essential basis of the consent of the other party or parties to be bound by the treaty as a whole; and
  - (c) continued performance of the remainder of the treaty would not be unjust.
4. In cases falling under articles 49 and 50, the State or international organization entitled to invoke the fraud or corruption may do so with respect either to the whole treaty or, subject to paragraph 3, to the particular clauses alone.
5. In cases falling under articles 51, 52 and 53, no separation of the provisions of the treaty is permitted.

Article 45Loss of a right to invoke a ground for invalidating, terminating,
withdrawing from or suspending the operation of a treaty

1. A State may no longer invoke a ground for invalidating, terminating, withdrawing from or suspending the operation of a treaty under articles 46 to 50 or articles 60 and 62 if, after becoming aware of the facts:

(a) it shall have expressly agreed that the treaty is valid or remains in force or continues in operation, as the case may be; or

(b) it must by reason of its conduct be considered as having acquiesced in the validity of the treaty or in its maintenance in force or in operation, as the case may be.

2. An international organization may no longer invoke a ground for invalidating, terminating, withdrawing from or suspending the operation of a treaty under articles 46 to 50 or articles 60 and 62 if, after becoming aware of the facts:

(a) it shall have expressly agreed that the treaty is valid or remains in force or continues in operation, as the case may be; or

(b) it must by reason of the conduct of the competent organ be considered as having renounced the right to invoke that ground.

SECTION 2. INVALIDITY OF TREATIES

Article 46Provisions of internal law of a State and rules of an international
organization regarding competence to conclude treaties

1. A State may not invoke the fact that its consent to be bound by a treaty has been expressed in violation of a provision of its internal law regarding competence to conclude treaties as invalidating its consent unless that violation was manifest and concerned a rule of its internal law of fundamental importance.

2. An international organization may not invoke the fact that its consent to be bound by a treaty has been expressed in violation of the rules of the organization regarding competence to conclude treaties as invalidating its consent unless that violation was manifest and concerned a rule of fundamental importance.

3. A violation is manifest if it would be objectively evident to any State or any international organization conducting itself in the matter in accordance with the normal practice of States and, where appropriate, of international organizations and in good faith.

Article 47Specific restrictions on authority to express the consent
of a State or an international organization

If the authority of a representative to express the consent of a State or of an international organization to be bound by a particular treaty has been made subject to a specific restriction, his omission to observe that restriction may not be invoked as invalidating the consent expressed by him unless the restriction was notified to the negotiating States and negotiating organizations prior to his expressing such consent.

Article 48Error

1. A State or an international organization may invoke an error in a treaty as invalidating its consent to be bound by the treaty if the error relates to a fact or situation which was assumed by that State or that organization to exist at the time when the treaty was concluded and formed an essential basis of the consent of that State or that organization to be bound by the treaty.
2. Paragraph 1 shall not apply if the State or international organization in question contributed by its own conduct to the error or if the circumstances were such as to put that State or that organization on notice of a possible error.
3. An error relating only to the wording of the text of a treaty does not affect its validity; article 80 then applies.

Article 49Fraud

A State or an international organization induced to conclude a treaty by the fraudulent conduct of a negotiating State or a negotiating organization may invoke the fraud as invalidating its consent to be bound by the treaty.

Article 50Corruption of a representative of a State
or of an international organization

A State or an international organization the expression of whose consent to be bound by a treaty has been procured through the corruption of its representative directly or indirectly by a negotiating State or a negotiating organization may invoke such corruption as invalidating its consent to be bound by the treaty.

Article 51Coercion of a representative of a State
or of an international organization

The expression by a State or an international organization of consent to be bound by a treaty which has been procured by the coercion of the representative of that State or that organization through acts or threats directed against him shall be without any legal effect.

Article 52Coercion of a State or of an international organization
by the threat or use of force

A treaty is void if its conclusion has been procured by the threat or use of force in violation of the principles of international law embodied in the Charter of the United Nations.

Article 53Treaties conflicting with a peremptory norm of
general international law (jus cogens)

A treaty is void if, at the time of its conclusion, it conflicts with a peremptory norm of general international law. For the purposes of the present Convention, a peremptory norm of general international law is a norm accepted and recognized by the international community of States as a whole as a norm from which no derogation is permitted and which can be modified only by a subsequent norm of general international law having the same character.

SECTION 3. TERMINATION AND SUSPENSION OF
THE OPERATION OF TREATIES

Article 54Termination of or withdrawal from a treaty under
its provisions or by consent of the parties

The termination of a treaty or the withdrawal of a party may take place:

- (a) in conformity with the provisions of the treaty; or
- (b) at any time by consent of all the parties after consultation with the contracting States and contracting organizations.

Article 55Reduction of the parties to a multilateral treaty below
the number necessary for its entry into force

Unless the treaty otherwise provides, a multilateral treaty does not terminate by reason only of the fact that the number of the parties falls below the number necessary for its entry into force.

Article 56Denunciation of or withdrawal from a treaty containing no provision
regarding termination, denunciation or withdrawal

1. A treaty which contains no provision regarding its termination and which does not provide for denunciation or withdrawal is not subject to denunciation or withdrawal unless:

(a) it is established that the parties intended to admit the possibility of denunciation or withdrawal; or

(b) a right of denunciation or withdrawal may be implied by the nature of the treaty.

2. A party shall give not less than twelve months' notice of its intention to denounce or withdraw from a treaty under paragraph 1.

Article 57Suspension of the operation of a treaty under its
provisions or by consent of the parties

The operation of a treaty in regard to all the parties or to a particular party may be suspended:

(a) in conformity with the provisions of the treaty; or

(b) at any time by consent of all the parties after consultation with the contracting States and contracting organizations.

Article 58Suspension of the operation of a multilateral treaty by
agreement between certain of the parties only

1. Two or more parties to a multilateral treaty may conclude an agreement to suspend the operation of provisions of the treaty, temporarily and as between themselves alone, if:

(a) the possibility of such a suspension is provided for by the treaty; or

(b) the suspension in question is not prohibited by the treaty and:

(i) does not affect the enjoyment by the other parties of their rights under the treaty or the performance of their obligations;

(ii) is not incompatible with the object and purpose of the treaty.

2. Unless in a case falling under paragraph 1(a) the treaty otherwise provides, the parties in question shall notify the other parties of their intention to conclude the agreement and of those provisions of the treaty the operation of which they intend to suspend.

Article 59

Termination or suspension of the operation
of a treaty implied by conclusion
of a later treaty

1. A treaty shall be considered as terminated if all the parties to it conclude a later treaty relating to the same subject-matter and:

(a) it appears from the later treaty or is otherwise established that the parties intended that the matter should be governed by that treaty; or

(b) the provisions of the later treaty are so far incompatible with those of the earlier one that the two treaties are not capable of being applied at the same time.

2. The earlier treaty shall be considered as only suspended in operation if it appears from the later treaty or is otherwise established that such was the intention of the parties.

Article 60

Termination or suspension of the operation of a treaty
as a consequence of its breach

1. A material breach of a bilateral treaty by one of the parties entitles the other to invoke the breach as a ground for terminating the treaty or suspending its operation in whole or in part.

2. A material breach of a multilateral treaty by one of the parties entitles:

(a) the other parties by unanimous agreement to suspend the operation of the treaty in whole or in part or to terminate it either:

(i) in the relations between themselves and the defaulting State or international organization, or

(ii) as between all the parties;

(b) a party specially affected by the breach to invoke it as a ground for suspending the operation of the treaty in whole or in part in the relations between itself and the defaulting State or international organization;

(c) any party other than the defaulting State or international organization to invoke the breach as a ground for suspending the operation of the treaty in whole or in part with respect to itself if the treaty is of such a character that a material breach of its provisions by one party radically changes the position of every party with respect to the further performance of its obligations under the treaty.

3. A material breach of a treaty, for the purposes of this article, consists in:

(a) a repudiation of the treaty not sanctioned by the present Convention; or

(b) the violation of a provision essential to the accomplishment of the object or purpose of the treaty.

4. The foregoing paragraphs are without prejudice to any provision in the treaty applicable in the event of a breach.

5. Paragraphs 1 to 3 do not apply to provisions relating to the protection of the human person contained in treaties of a humanitarian character, in particular to provisions prohibiting any form of reprisals against persons protected by such treaties.

Article 61

Supervening impossibility of performance

1. A party may invoke the impossibility of performing a treaty as a ground for terminating or withdrawing from it if the impossibility results from the permanent disappearance or destruction of an object indispensable for the execution of the treaty. If the impossibility is temporary, it may be invoked only as a ground for suspending the operation of the treaty.

2. Impossibility of performance may not be invoked by a party as a ground for terminating, withdrawing from or suspending the operation of a treaty if the impossibility is the result of a breach by that party either of an obligation under the treaty or of any other international obligation owed to any other party to the treaty.

Article 62Fundamental change of circumstances

1. A fundamental change of circumstances which has occurred with regard to those existing at the time of the conclusion of a treaty, and which was not foreseen by the parties, may not be invoked as a ground for terminating or withdrawing from the treaty unless:

(a) the existence of those circumstances constituted an essential basis of the consent of the parties to be bound by the treaty; and

(b) the effect of the change is radically to transform the extent of obligations still to be performed under the treaty.

2. A fundamental change of circumstances may not be invoked as a ground for terminating or withdrawing from a treaty between two or more States and one or more international organizations if the treaty establishes a boundary.

3. A fundamental change of circumstances may not be invoked as a ground for terminating or withdrawing from a treaty if the fundamental change is the result of a breach by the party invoking it either of an obligation under the treaty or of any other international obligation owed to any other party to the treaty.

4. If, under the foregoing paragraphs, a party may invoke a fundamental change of circumstances as a ground for terminating or withdrawing from a treaty it may also invoke the change as a ground for suspending the operation of the treaty.

Article 63Severance of diplomatic or
consular relations

The severance of diplomatic or consular relations between States parties to a treaty between two or more States and one or more international organizations does not affect the legal relations established between those States by the treaty except in so far as the existence of diplomatic or consular relations is indispensable for the application of the treaty.

Article 64Emergence of a new peremptory norm of
general international law (jus cogens)

If a new peremptory norm of general international law emerges, any existing treaty which is in conflict with that norm becomes void and terminates.

SECTION 4. PROCEDURE

Article 65Procedure to be followed with respect to invalidity,
termination, withdrawal from or suspension
of the operation of a treaty

1. A party which, under the provisions of the present Convention, invokes either a defect in its consent to be bound by a treaty or a ground for impeaching the validity of a treaty, terminating it, withdrawing from it or suspending its operation, must notify the other parties of its claim. The notification shall indicate the measure proposed to be taken with respect to the treaty and the reasons therefor.
2. If, after the expiry of a period which, except in cases of special urgency, shall not be less than three months after the receipt of the notification, no party has raised any objection, the party making the notification may carry out in the manner provided in article 67 the measure which it has proposed.
3. If, however, objection has been raised by any other party, the parties shall seek a solution through the means indicated in Article 33 of the Charter of the United Nations.
4. The notification or objection made by an international organization shall be governed by the rules of that organization.
5. Nothing in the foregoing paragraphs shall affect the rights or obligations of the parties under any provisions in force binding the parties with regard to the settlement of disputes.
6. Without prejudice to article 45, the fact that a State or an international organization has not previously made the notification prescribed in paragraph 1 shall not prevent it from making such notification in answer to another party claiming performance of the treaty or alleging its violation.

Article 66Procedures for judicial settlement, arbitration and conciliation

1. If, under paragraph 3 of article 65, no solution has been reached within a period of twelve months following the date on which the objection was raised, the procedures specified in the following paragraphs shall be followed.
2. With respect to a dispute concerning the application or the interpretation of article 53 or 64:
  - (a) if a State is a party to the dispute with one or more States, it may, by a written application, submit the dispute to the International Court of Justice for a decision;

(b) if a State is a party to the dispute to which one or more international organizations are parties, the State may, through a Member State of the United Nations if necessary, request the General Assembly or the Security Council or, where appropriate, the competent organ of an international organization which is a party to the dispute and is authorized in accordance with Article 96 of the Charter of the United Nations, to request an advisory opinion of the International Court of Justice in accordance with article 65 of the Statute of the Court;

(c) if the United Nations or an international organization that is authorized in accordance with Article 96 of the Charter of the United Nations is a party to the dispute, it may request an advisory opinion of the International Court of Justice in accordance with article 65 of the Statute of the Court;

(d) if an international organization other than those referred to in sub-paragraph (c) is a party to the dispute, it may, through a Member State of the United Nations, follow the procedure specified in sub-paragraph (b);

(e) the advisory opinion given pursuant to sub-paragraph (b), (c) or (d) shall be accepted as decisive by all the parties to the dispute concerned;

(f) if the request under sub-paragraph (b), (c) or (d) for an advisory opinion of the Court is not granted, any one of the parties to the dispute may, by written notification to the other party or parties, submit it to arbitration in accordance with the provisions of the Annex to the present Convention.

3. The provisions of paragraph 2 apply unless all the parties to a dispute referred to in that paragraph by common consent agree to submit the dispute to an arbitration procedure, including the one specified in the Annex to the present Convention.

4. With respect to a dispute concerning the application or the interpretation of any of the articles in Part V, other than articles 53 and 64, of the present Convention, any one of the parties to the dispute may set in motion the conciliation procedure specified in the Annex to the Convention by submitting a request to that effect to the Secretary-General of the United Nations.

Article 67

Instruments for declaring invalid, terminating, withdrawing from or suspending the operation of a treaty

1. The notification provided for under article 65, paragraph 1 must be made in writing.

2. Any act declaring invalid, terminating, withdrawing from or suspending the operation of a treaty pursuant to the provisions of the treaty or of paragraphs 2 or 3 of article 65 shall be carried out through an instrument communicated to the other parties. If the instrument emanating from a State is not signed by the Head of State, Head of Government or Minister for Foreign Affairs, the representative of the State communicating it may be called upon to produce full powers. If the instrument emanates from an international organization, the representative of the organization communicating it may be called upon to produce full powers.

Article 68

Revocation of notifications and instruments provided
for in articles 65 and 67

A notification or instrument provided for in articles 65 or 67 may be revoked at any time before it takes effect.

SECTION 5. CONSEQUENCES OF THE INVALIDITY,
TERMINATION OR SUSPENSION OF
THE OPERATION OF A TREATY

Article 69

Consequences of the invalidity of a treaty

1. A treaty the invalidity of which is established under the present Convention is void. The provisions of a void treaty have no legal force.

2. If acts have nevertheless been performed in reliance on such a treaty:

(a) each party may require any other party to establish as far as possible in their mutual relations the position that would have existed if the acts had not been performed;

(b) acts performed in good faith before the invalidity was invoked are not rendered unlawful by reason only of the invalidity of the treaty.

3. In cases falling under articles 49, 50, 51 or 52, paragraph 2 does not apply with respect to the party to which the fraud, the act of corruption or the coercion is imputable.

4. In the case of the invalidity of the consent of a particular State or a particular international organization to be bound by a multilateral treaty, the foregoing rules apply in the relations between that State or that organization and the parties to the treaty.

Article 70Consequences of the termination of a treaty

1. Unless the treaty otherwise provides or the parties otherwise agree, the termination of a treaty under its provisions or in accordance with the present Convention:

(a) releases the parties from any obligation further to perform the treaty;

(b) does not affect any right, obligation or legal situation of the parties created through the execution of the treaty prior to its termination.

2. If a State or an international organization denounces or withdraws from a multilateral treaty, paragraph 1 applies in the relations between that State or that organization and each of the other parties to the treaty from the date when such denunciation or withdrawal takes effect.

Article 71Consequences of the invalidity of a treaty which conflicts
with a peremptory norm of general international law

1. In the case of a treaty which is void under article 53 the parties shall:

(a) eliminate as far as possible the consequences of any act performed in reliance on any provision which conflicts with the peremptory norm of general international law; and

(b) bring their mutual relations into conformity with the peremptory norm of general international law.

2. In the case of a treaty which becomes void and terminates under article 64, the termination of the treaty:

(a) releases the parties from any obligation further to perform the treaty;

(b) does not affect any right, obligation or legal situation of the parties created through the execution of the treaty prior to its termination; provided that those rights, obligations or situations may thereafter be maintained only to the extent that their maintenance is not in itself in conflict with the new peremptory norm of general international law.

Article 72

Consequences of the suspension of the
operation of a treaty

1. Unless the treaty otherwise provides or the parties otherwise agree, the suspension of the operation of a treaty under its provisions or in accordance with the present Convention:

(a) releases the parties between which the operation of the treaty is suspended from the obligation to perform the treaty in their mutual relations during the period of the suspension;

(b) does not otherwise affect the legal relations between the parties established by the treaty.

2. During the period of the suspension the parties shall refrain from acts tending to obstruct the resumption of the operation of the treaty.

PART VI

MISCELLANEOUS PROVISIONS

Article 73

Relationship to the Vienna Convention on the Law of Treaties

As between States parties to the Vienna Convention on the Law of Treaties of 1969, the relations of those States under a treaty between two or more States and one or more international organizations shall be governed by that Convention.

Article 74

Questions not prejudged by the present Convention

1. The provisions of the present Convention shall not prejudice any question that may arise in regard to a treaty between one or more States and one or more international organizations from a succession of States or from the international responsibility of a State or from the outbreak of hostilities between States.

2. The provisions of the present Convention shall not prejudice any question that may arise in regard to a treaty from the international responsibility of an international organization, from the termination of the existence of the organization or from the termination of participation by a State in the membership of the organization.

3. The provisions of the present Convention shall not prejudice any question that may arise in regard to the establishment of obligations and rights for States members of an international organization under a treaty to which that organization is a party.

Article 75

Diplomatic and consular relations and the conclusion of treaties

The severance or absence of diplomatic or consular relations between two or more States does not prevent the conclusion of treaties between two or more of those States and one or more international organizations. The conclusion of such a treaty does not in itself affect the situation in regard to diplomatic or consular relations.

Article 76

Case of an aggressor State

The provisions of the present Convention are without prejudice to any obligation in relation to a treaty between one or more States and one or more international organizations which may arise for an aggressor State in consequence of measures taken in conformity with the Charter of the United Nations with reference to that State's aggression.

PART VII

DEPOSITARIES, NOTIFICATIONS, CORRECTIONS
AND REGISTRATION

Article 77

Depositaries of treaties

1. The designation of the depositary of a treaty may be made by the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations, either in the treaty itself or in some other manner. The depositary may be one or more States, an international organization or the chief administrative officer of the organization.

2. The functions of the depositary of a treaty are international in character and the depositary is under an obligation to act impartially in their performance. In particular, the fact that a treaty has not entered into force between certain of the parties or that a difference has appeared between a State or an international organization and a depositary with regard to the performance of the latter's functions shall not affect that obligation.

Article 78Functions of depositaries

1. The functions of a depositary, unless otherwise provided in the treaty or agreed by the contracting States and contracting organizations or, as the case may be, by the contracting organizations, comprise in particular:

(a) keeping custody of the original text of the treaty and of any full powers delivered to the depositary;

(b) preparing certified copies of the original text and preparing any further text of the treaty in such additional languages as may be required by the treaty and transmitting them to the parties and to the States and international organizations entitled to become parties to the treaty;

(c) receiving any signatures to the treaty and receiving and keeping custody of any instruments, notifications and communications relating to it;

(d) examining whether the signature or any instrument, notification or communication relating to the treaty is in due and proper form and, if need be, bringing the matter to the attention of the State or international organization in question;

(e) informing the parties and the States and international organizations entitled to become parties to the treaty of acts, notifications and communications relating to the treaty;

(f) informing the States and international organizations entitled to become parties to the treaty when the number of signatures or of instruments of ratification, instruments relating to an act of formal confirmation, or of instruments of acceptance, approval or accession required for the entry into force of the treaty has been received or deposited;

(g) registering the treaty with the Secretariat of the United Nations;

(h) performing the functions specified in other provisions of the present Convention.

2. In the event of any difference appearing between a State or an international organization and the depositary as to the performance of the latter's functions, the depositary shall bring the question to the attention of:

(a) the signatory States and organizations and the contracting States and contracting organizations; or

(b) where appropriate, the competent organ of the international organization concerned.

Article 79Notifications and communications

Except as the treaty or the present Convention otherwise provide, any notification or communication to be made by any State or any international organization under the present Convention shall:

(a) if there is no depositary, be transmitted direct to the States and organizations for which it is intended, or if there is a depositary, to the latter;

(b) be considered as having been made by the State or organization in question only upon its receipt by the State or organization to which it was transmitted or, as the case may be, upon its receipt by the depositary;

(c) if transmitted to a depositary, be considered as received by the State or organization for which it was intended only when the latter State or organization has been informed by the depositary in accordance with article 78, paragraph 1(e).

Article 80Correction of errors in texts or in certified copies of treaties

1. Where, after the authentication of the text of a treaty, the signatory States and international organizations and the contracting States and contracting organizations are agreed that it contains an error, the error shall, unless those States and organizations decide upon some other means of correction, be corrected:

(a) by having the appropriate correction made in the text and causing the correction to be initialled by duly authorized representatives;

(b) by executing or exchanging an instrument or instruments setting out the correction which it has been agreed to make; or

(c) by executing a corrected text of the whole treaty by the same procedure as in the case of the original text.

2. Where the treaty is one for which there is a depositary, the latter shall notify the signatory States and international organizations and the contracting States and contracting organizations of the error and of the proposal to correct it and shall specify an appropriate time-limit within which objection to the proposed correction may be raised. If, on the expiry of the time-limit:

(a) no objection has been raised, the depositary shall make and initial the correction in the text and shall execute a procès-verbal of the rectification of the text and communicate a copy of it to the parties and to the States and organizations entitled to become parties to the treaty;

(b) an objection has been raised, the depositary shall communicate the objection to the signatory States and organizations and to the contracting States and contracting organizations.

3. The rules in paragraphs 1 and 2 apply also where the text has been authenticated in two or more languages and it appears that there is a lack of concordance which the signatory States and international organizations and the contracting States and contracting organizations agree should be corrected.

4. The corrected text replaces the defective text ab initio, unless the signatory States and international organizations and the contracting States and contracting organizations otherwise decide.

5. The correction of the text of a treaty that has been registered shall be notified to the Secretariat of the United Nations.

6. Where an error is discovered in a certified copy of a treaty, the depositary shall execute a procès-verbal specifying the rectification and communicate a copy of it to the signatory States and international organizations and to the contracting States and contracting organizations.

Article 81

Registration and publication of treaties

1. Treaties shall, after their entry into force, be transmitted to the Secretariat of the United Nations for registration or filing and recording, as the case may be, and for publication.

2. The designation of a depositary shall constitute authorization for it to perform the acts specified in the preceding paragraph.

PART VIII

FINAL PROVISIONS

Article 82

Signature

The present Convention shall be open for signature until 31 December 1986 at the Federal Ministry for Foreign Affairs of the Republic of Austria, and subsequently, until 30 June 1987, at United Nations Headquarters, New York by:

(a) all States;

(b) Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia;

(c) international organizations invited to participate in the United Nations Conference on the Law of Treaties between States and International Organizations or between International Organizations.

Article 83

Ratification or act of formal confirmation

The present Convention is subject to ratification by States and by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and to acts of formal confirmation by international organizations. The instruments of ratification and those relating to acts of formal confirmation shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 84

Accession

1. The present Convention shall remain open for accession by any State, by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and by any international organization which has the capacity to conclude treaties.
2. An instrument of accession of an international organization shall contain a declaration that it has the capacity to conclude treaties.
3. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 85

Entry into force

1. The present Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of the thirty-fifth instrument of ratification or accession by States or by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia.
2. For each State or for Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, ratifying or acceding to the Convention after the condition specified in paragraph 1 has been fulfilled, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State or by Namibia of its instrument of ratification or accession.
3. For each international organization depositing an instrument relating to an act of formal confirmation or an instrument of accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after such deposit, or at the date the Convention enters into force pursuant to paragraph 1, whichever is later.

Article 86Authentic texts

The original of the present Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorized by their respective Governments, and duly authorized representatives of the United Nations Council for Namibia and of international organizations have signed the present Convention.

DONE AT VIENNA this twenty-first day of March one thousand nine hundred and eighty-six.

ANNEX

ARBITRATION AND CONCILIATION PROCEDURES ESTABLISHED
IN APPLICATION OF ARTICLE 66I. ESTABLISHMENT OF THE ARBITRAL TRIBUNAL
OR CONCILIATION COMMISSION

1. A list consisting of qualified jurists, from which the parties to a dispute may choose the persons who are to constitute an arbitral tribunal or, as the case may be, a conciliation commission, shall be drawn up and maintained by the Secretary-General of the United Nations. To this end, every State which is a Member of the United Nations and every party to the present Convention shall be invited to nominate two persons, and the names of the persons so nominated shall constitute the list, a copy of which shall be transmitted to the President of the International Court of Justice. The term of office of a person on the list, including that of any person nominated to fill a casual vacancy, shall be five years and may be renewed. A person whose term expires shall continue to fulfil any function for which he shall have been chosen under the following paragraphs.

2. When notification has been made under article 66, paragraph 2, sub-paragraph (f), or agreement on the procedure in the present Annex has been reached under paragraph 3, the dispute shall be brought before an arbitral tribunal. When a request has been made to the Secretary-General under article 66, paragraph 4, the Secretary-General shall bring the dispute before a conciliation commission. Both the arbitral tribunal and the conciliation commission shall be constituted as follows:

The States, international organizations or, as the case may be, the States and organizations which constitute one of the parties to the dispute shall appoint by common consent:

(a) one arbitrator or, as the case may be, one conciliator, who may or may not be chosen from the list referred to in paragraph 1; and

(b) one arbitrator or, as the case may be, one conciliator, who shall be chosen from among those included in the list and shall not be of the nationality of any of the States or nominated by any of the organizations which constitute that party to the dispute, provided that a dispute between two international organizations is not considered by nationals of one and the same State.

The States, international organizations or, as the case may be, the States and organizations which constitute the other party to the dispute shall appoint two arbitrators or, as the case may be, two conciliators, in the same way. The four persons chosen by the parties shall be appointed within sixty days following the date on which the other party to the dispute receives notification under article 66, paragraph 2, sub-paragraph (f), or on which the agreement on the procedure in the present Annex under paragraph 3 is reached, or on which the Secretary-General receives the request for conciliation.

The four persons so chosen shall, within sixty days following the date of the last of their own appointments, appoint from the list a fifth arbitrator or, as the case may be, conciliator, who shall be chairman.

If the appointment of the chairman, or any of the arbitrators or, as the case may be, conciliators, has not been made within the period prescribed above for such appointment, it shall be made by the Secretary-General of the United Nations within sixty days following the expiry of that period. The appointment of the chairman may be made by the Secretary-General either from the list or from the membership of the International Law Commission. Any of the periods within which appointments must be made may be extended by agreement between the parties to the dispute. If the United Nations is a party or is included in one of the parties to the dispute, the Secretary-General shall transmit the above-mentioned request to the President of the International Court of Justice, who shall perform the functions conferred upon the Secretary-General under this sub-paragraph.

Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

The appointment of arbitrators or conciliators by an international organization provided for in paragraphs 1 and 2 shall be governed by the rules of that organization.

II. FUNCTIONING OF THE ARBITRAL TRIBUNAL

3. Unless the parties to the dispute otherwise agree, the Arbitral Tribunal shall decide its own procedure, assuring to each party to the dispute a full opportunity to be heard and to present its case.

4. The Arbitral Tribunal, with the consent of the parties to the dispute, may invite any interested State or international organization to submit to it its views orally or in writing.

5. Decisions of the Arbitral Tribunal shall be adopted by a majority vote of the members. In the event of an equality of votes, the vote of the Chairman shall be decisive.
6. When one of the parties to the dispute does not appear before the Tribunal or fails to defend its case, the other party may request the Tribunal to continue the proceedings and to make its award. Before making its award, the Tribunal must satisfy itself not only that it has jurisdiction over the dispute but also that the claim is well founded in fact and law.
7. The award of the Arbitral Tribunal shall be confined to the subject-matter of the dispute and state the reasons on which it is based. Any member of the Tribunal may attach a separate or dissenting opinion to the award.
8. The award shall be final and without appeal. It shall be complied with by all parties to the dispute.
9. The Secretary-General shall provide the Tribunal with such assistance and facilities as it may require. The expenses of the Tribunal shall be borne by the United Nations.

III. FUNCTIONING OF THE CONCILIATION COMMISSION

10. The Conciliation Commission shall decide its own procedure. The Commission, with the consent of the parties to the dispute, may invite any party to the treaty to submit to it its views orally or in writing. Decisions and recommendations of the Commission shall be made by a majority vote of the five members.
11. The Commission may draw the attention of the parties to the dispute to any measures which might facilitate an amicable settlement.
12. The Commission shall hear the parties, examine the claims and objections, and make proposals to the parties with a view to reaching an amicable settlement of the dispute.
13. The Commission shall report within twelve months of its constitution. Its report shall be deposited with the Secretary-General and transmitted to the parties to the dispute. The report of the Commission, including any conclusions stated therein regarding the facts or questions of law, shall not be binding upon the parties and it shall have no other character than that of recommendations submitted for the consideration of the parties in order to facilitate an amicable settlement of the dispute.
14. The Secretary-General shall provide the Commission with such assistance and facilities as it may require. The expenses of the Commission shall be borne by the United Nations.

ΜΕΡΟΣ II
ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΚΡΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ Ή ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Τα Μέρη της παρούσας Συμβάσεως:

Λαμβάνοντας υπόψη τον θεμελιώδη ρόλο των συνθηκών στην ιστορία των διεθνών σχέσεων,

Συνειδητοποιώντας τον συναινετικό χαρακτήρα των συνθηκών και την συνεχώς αυξανόμενη σημασία τους ως πηγής διεθνούς δικαίου,

Διαπιστώνοντας ότι οι αρχές της ελεύθερης συναίνεσης και της καλής πίστης καθώς και ο κανόνας pacta sunt servanda αναγνωρίζονται διεθνώς,

Βεβαιώνοντας τη σημασία ενίσχυσης της διαδικασίας κωδικοποίησης και προοδευτικής ανατύξεως του διεθνούς δικαίου σ'όλο τον κόσμο,

Πεπεισμένα ότι η κωδικοποίηση και η προοδευτική ανάπτυξη των κανόνων που διέπουν τις συνθήκες μεταξύ κρατών και διεθνών οργανισμών ή μεταξύ διεθνών οργανισμών είναι μέσα για την εδραίωση της έννομης τάξεως στις διεθνείς σχέσεις και για την εξυπηρέτηση των σκοπών των Ηνωμένων Εθνών,

Έχοντας υπόψη τις αρχές του διεθνούς δικαίου που είναι ενσωματωμένες στον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, όπως είναι οι αρχές που εφορούν την ιερότητα των δικαιωμάτων των λαών και το δικαίωμα αυτοδιεθέσεώς τους, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία όλων των Κρατών, την μη επέμβαση στις εσωτερικές υποθέσεις των Κρατών, την απογόρευση της απειλής ή της χρήσεως βίας και τον οικουμενικό σεβασμό και διαφύλαξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών για όλους,

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις της Συμβάσεως της Βιέννης του 1969 για το Δίκαιο των Συνθηκών,

Συνειδητοποιώντας τους δεσμούς μεταξύ του δικαίου των συνθηκών μεταξύ κρατών αφ'ενός και του δικαίου των συνθηκών μεταξύ κρατών και διεθνών οργανισμών ή μεταξύ διεθνών οργανισμών αφ'ετέρου,

Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των συνθηκών μεταξύ κρατών και διεθνών οργανισμών ή μεταξύ διεθνών οργανισμών ως αποτελεσματικό μέσο ανάπτυξης των διεθνών σχέσεων και δημιουργίας των προϋποθέσεων ειρηνικής συνεργασίας μεταξύ των εθνών, οποιεσδήποτε και αν είναι τα συνταγματικά και κοινωνικά τους καθεστώτα,

Έχοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των συνθηκών στις οποίες είναι μέλη διεθνείς οργανισμοί ως υποκείμενα διεθνούς δικαίου ξεχωριστά από τα Κράτη,

Σημειώνοντας ότι οι διεθνείς οργανισμοί έχουν την δυνατότητα συνάψεως συνθηκών, η οποία τους είναι απαραίτητη προκειμένου να ασκήσουν τα καθήκοντά τους και να επιτύχουν τους σκοπούς τους,

Συνειδητοποιώντας ότι η πρακτική των διεθνών οργανισμών κατά τη σύναψη συνθηκών με Κράτη ή μεταξύ τους θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τις καταστατικές τους πράξεις,

Βεβαιώνοντας ότι καμιά διάταξη της παρούσας Συμβάσεως δεν μπορεί να ερμηνευθεί ότι θίγει τις σχέσεις εκείνες μεταξύ ενός διεθνούς οργανισμού και των μελών του, οι οποίες ρυθμίζονται από τους κανόνες του οργανισμού,

Βεβαιώνοντας ότι καμιά διάταξη της παρούσας Συμβάσεως δεν μπορεί να ερμηνευθεί ότι θίγει τις σχέσεις εκείνες μεταξύ ενός διεθνούς οργανισμού και των μελών του, οι οποίες ρυθμίζονται από τους κανόνες του οργανισμού,

Βεβαιώνοντας επίσης ότι οι διαφορές που αφορούν συνθήκες πρέπει να επιλύονται, όπως και οι άλλες διεθνείς διαφορές, σύμφωνα με το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών με ειρηνικά μέσα και σύμφωνα με τις αρχές της δικαιοσύνης και του διεθνούς δικαίου,

Βεβαιώνοντας επίσης ότι οι κανόνες του διεθνούς εθιμικού δικαίου θα συνεχίσουν να διέπουν τα μη ρυθμιζόμενα από τις διατάξεις της παρούσας Συμβάσεως θέματα,

Συμφώνησαν τα εξής:

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής της παρούσας Συμβάσεως

Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται:

(α) σε συνθήκες μεταξύ ενός ή περισσότερων Κρατών και ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών, και

(β) σε συνθήκες μεταξύ διεθνών οργανισμών.

Άρθρο 2Χρησιμοποιούμενοι όροι.

1. Για τους σκοπούς της παρούσας Συμβάσεως:

(α) "συνθήκη" σημαίνει διεθνή συμφωνία που διέπεται από το διεθνές δίκαιο και συνάπτεται εγγράφως:

(ι) μεταξύ ενός ή περισσότερων Κρατών και ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών, ή

(ιι) μεταξύ διεθνών οργανισμών,

ανεξαρτήτως του αν η συμφωνία αυτή είναι ενσωματωμένη σ'ένα μοναδικό έγγραφο ή σε δύο ή περισσότερα συναφή έγγραφα και ανεξαρτήτως της ειδικής της ονομασίας·

(β) "επικύρωση" σημαίνει την κατ'αυτόν τον τρόπο αποκαλούμενη διεθνή πράξη με την οποία ένα Κράτος συναινεί στο διεθνές πεδίο να δεσμευθεί από συνθήκη·

(β δics) "πράξη επίσημης επιβεβαίωσης" σημαίνει διεθνή πράξη αντίστοιχη με εκείνη της επικυρώσεως από ένα Κράτος και με την οποία ένας διεθνής οργανισμός συναινεί στο διεθνές πεδίο να δεσμευθεί από συνθήκη

(β τρις) "αποδοχή", "έγκριση", και "προσχώρηση" σημαίνουν, ανάλογα με την περίπτωση, την κατ'αυτό τον τρόπο αποκαλούμενη διεθνή πράξη με την οποία Κράτος ή διεθνής οργανισμός συναινεί στο διεθνές πεδίο να δεσμευθεί από συνθήκη·

(γ) "πληρεξούσιο" σημαίνει έγγραφο που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή Κράτους ή από το αρμόδιο όργανο διεθνούς οργανισμού και που καθορίζει ένα ή περισσότερα πρόσωπα για την αντιπροσώπευση του Κράτους ή του οργανισμού για τη διαπραγμάτευση, την υιοθέτηση ή ευθυντικοποίηση του κειμένου συνθήκης, για την έκφραση συναινέσεως του Κράτους ή του Οργανισμού να δεσμευθεί από συνθήκη ή για την τέλεση οποιασδήποτε άλλης πράξεως σχετικής με τη συνθήκη·

(δ) "επιφύλαξη" σημαίνει μονομερή δήλωση, ανεξαρτήτως ονομασίας ή διατυπώσεως, που γίνεται από Κράτος ή διεθνή οργανισμό κατά την υπογραφή, την επικύρωση, την πράξη

επίσημης επιβεβαίωσης, την αποδοχή ή την έγκριση μιας συνθήκης ή κατά την προσχώρηση σε αυτήν, με την οποία το Κράτος ή ο οργανισμός αυτός αποσκοπεί στον αποκλεισμό ή στην τροποποίηση των έννομων αποτελεσμάτων ορισμένων διατάξεων της συνθήκης κατά την εφαρμογή τους στο Κράτος αυτό ή στον οργανισμό αυτό·

(ε) "διαπραγματευόμενο Κράτος" και "διαπραγματευόμενος οργανισμός" σημαίνουν αντίστοιχα:

(ι) ένα Κράτος, ή

(ιι) ένα διεθνή οργανισμό,

που έχει συμμετάσχει στην εκπόνηση και στην υλοποίησή του κειμένου της συνθήκης·

(στ) "Συμβαλλόμενο Κράτος" και "Συμβαλλόμενος οργανισμός" σημαίνουν αντίστοιχα:

(ι) ένα κράτος, ή

(ιι) ένα διεθνή οργανισμό,

που συνήθεσε να δεσμευθεί από τη συνθήκη ανεξαρτήτως του αν η συνθήκη ετέθη σε ισχύ ή όχι.

(ζ) "μέρος" σημαίνει Κράτος ή διεθνή οργανισμό που συνήθεσε να δεσμευθεί από τη συνθήκη και έναντι του οποίου η συνθήκη ισχύει·

(η) "τρίτο Κράτος" και "τρίτος οργανισμός" σημαίνουν αντίστοιχα:

(ι) ένα Κράτος, ή

(ιι) ένα διεθνή οργανισμό,

που δεν είναι μέρος στη συνθήκη·

(θ) "Διεθνής οργανισμός" σημαίνει διακυβερνητικό οργανισμό·

(ι) "κανόνες του οργανισμού" σημαίνει συγκεκριμένα τις καταστατικές πράξεις του οργανισμού, τις αποφάσεις που υιοθετήθηκαν σύμφωνα με τις πράξεις αυτές και την πάγια πρακτική του οργανισμού.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 που αφορούν τους χρησιμοποιούμενους όρους στην παρούσα Σύμβαση δεν είνον την χρήση των όρων αυτών ούτε την έννοια την οποία ενδεχομένως πρόσλαμβάνουν στο εσωτερικό δίκαιο ενός Κράτους ή στους κανόνες ενός διεθνούς οργανισμού.

Άρθρο 3

Διεθνείς συμφωνίες μη ευπίπτουσες στο πλαίσιο της παρούσας Συμβάσεως

Το γεγονός ότι η παρούσα Σύμβαση δεν εφαρμόζεται:

- (ι) σε διεθνείς συμφωνίες στις οποίες είναι μέρη ένα ή περισσότερα Κράτη, ένας ή περισσότεροι διεθνείς οργανισμοί και ένα ή περισσότερα υποκείμενα διεθνούς δικαίου άλλα ή Κράτη ή οργανισμοί,
- (ιι) στις διεθνείς συμφωνίες στις οποίες είναι μέρη ένας ή περισσότεροι διεθνείς οργανισμοί και ένα ή περισσότερα υποκείμενα διεθνούς δικαίου άλλα ή Κράτη ή οργανισμοί,
- (ιιι) στις άρσες διεθνείς συμφωνίες μεταξύ ενός ή περισσότερων Κρατών και ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών ή μεταξύ διεθνών οργανισμών, ή
- (ιiv) στις διεθνείς συμφωνίες μεταξύ υποκειμένων διεθνούς δικαίου άλλων ή Κρατών ή διεθνών οργανισμών,

δεν θίγει

(α) την νομική ισχύ τέτοιων συμφωνιών.

(β) την εφαρμογή επί των συμφωνιών αυτών οποιωνδήποτε από τους κανόνες που θεσπίζονται στην παρούσα Σύμβαση στους οποίους θα υπήγοντο βάσει του διεθνούς δικαίου, ανεξαρτήτως της εν λόγω Συμβάσεως.

(γ) την εφαρμογή της Συμβάσεως στις σχέσεις μεταξύ Κρατών και διεθνών οργανισμών ή στις σχέσεις μεταξύ οργανισμών, όταν οι εν λόγω σχέσεις διέπονται από διεθνείς συμφωνίες στις οποίες είναι επίσης μέρη και άλλα υποκείμενα του διεθνούς δικαίου.

Άρθρο 4

Μη αναδρομικότητα της παρούσας Συμβάσεως

Μη θιγόμενης της εφαρμογής όλων των κανόνων που θεσπίζονται στην παρούσα Σύμβαση, στους οποίους θα υπήγοντο οι συνθήκες μεταξύ ενός ή περισσότερων Κρατών και ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών βάσει του διεθνούς δικαίου ανεξαρτήτως της παρούσας Συμβάσεως, η Σύμβαση εφαρμόζεται αποκλειστικά σε συνθήκες αυτού του είδους που συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος αυτής έναντι των Κρατών και των οργανισμών αυτών.

Άρθρο 5

Συνθήκες συστατικές διεθνών οργανισμών και συνθήκες υιοθετημένες στα πλαίσια διεθνούς οργανισμού

Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται σε κάθε συνθήκη μεταξύ ενός ή περισσότερων Κρατών και ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών, η οποία είναι η συστατική πράξη διεθνούς οργανισμού, καθώς και σε κάθε συνθήκη που υιοθετήθηκε στα πλαίσια διεθνούς οργανισμού, χωρίς να επηρεάζονται οποιοιδήποτε σχετικοί κανόνες του οργανισμού.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΣΥΝΑΨΗ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΣΥΝΘΗΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ 1: ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ

Άρθρο 6

Ικανότητα διεθνών οργανισμών προς σύναψη συνθηκών

Η ικανότητα διεθνούς οργανισμού να συνάπτει συνθήκες διέπεται από τους κανόνες του οργανισμού αυτού.

Άρθρο 7
Πληρεξούσιο

1. Πρόσωπο θεωρείται αντιπρόσωπος Κράτους για την υιοθέτηση ή την αυθεντικοποίηση κειμένου συνθήκης ή για την έκφραση της συναίνεσης του Κράτους να δεσμευεί με συνθήκη αν:

- (α) το πρόσωπο αυτό προσκομίζει το κατάλληλο πληρεξούσιο έγγραφο, ή
- (β) προκύπτει από την πρακτική ή από άλλες περιστάσεις ότι ήταν πρόθεση των ενδιαφερομένων Κρατών και διεθνών οργανισμών να θεωρούν το πρόσωπο αυτό ως αντιπρόσωπο του Κράτους για το σκοπό αυτό χωρίς την προσκόμιση πληρεξουσίου εγγράφου.

2. Ως εκ της θέσεώς τους θεωρούνται αντιπρόσωποι Κράτους και δεν χρειάζεται να επιδείξουν πληρεξούσιο έγγραφο:

- (α) οι Αρχηγοί Κράτους, οι Πρόεδροι Κυβερνήσεως και οι Υπουργοί Εξωτερικών, για όλες τις πράξεις τις σχετικές με τη σύναψη συνθήκης μεταξύ ενός ή περισσότερων Κρατών και μεταξύ ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών·
- (β) οι διαπιστευμένοι αντιπρόσωποι Κρατών σε διεθνή διάσκεψη για την υιοθέτηση του κειμένου συνθήκης μεταξύ Κρατών και διεθνών οργανισμών·
- (γ) οι διαπιστευμένοι αντιπρόσωποι Κρατών σε διεθνή οργανισμό ή σ'ένα από τα όργανα αυτού, για την υιοθέτηση κειμένου συνθήκης στα πλαίσια του οργανισμού ή του οργάνου αυτού·
- (δ) οι αρχηγοί μόνιμων αντιπροσωπειών σε διεθνή οργανισμό, για την υιοθέτηση κειμένου συνθήκης μεταξύ των Κρατών διαπιστεύσεως και του οργανισμού αυτού.

3. Πρόσωπο θεωρείται αντιπρόσωπος διεθνούς οργανισμού για την υιοθέτηση ή την αυθεντικοποίηση κειμένου συνθήκης ή για την έκφραση της συναίνεσης του οργανισμού αυτού να δεσμευθεί από συνθήκη αν:

- (α) το πρόσωπο αυτό προσκομίζει το κατάλληλο πληρεξούσιο έγγραφο, ή

(5) προκύπτει από τις περιστάσεις ότι ήταν πρόθεση των ενδιαφερομένων Κρατών και διεθνών οργανισμών να θεωρούν το πρόσωπο αυτό ως αντιπρόσωπο του οργανισμού για το σκοπό αυτό, σύμφωνα με τους κανόνες του εν λόγω οργανισμού, χωρίς την προσκόμιση πληρεξουσίου εγγράφου.

Άρθρο 8

Μεταγενέστερη επιβεβαίωση πράξεως που έγινε χωρίς εξουσιοδότηση

Πράξη σχετική με την σύναψη συνθήκης που έγινε από πρόσωπο που δεν μπορεί, βάσει του άρθρου 7, να θεωρείται εξουσιοδοτημένο να αντιπροσωπεύει Κράτος ή διεθνή οργανισμό για το σκοπό αυτό, στερείται νομικής ισχύος, εκτός αν επιβεβαιωθεί μεταγενεστέρως από το Κράτος ή τον οργανισμό αυτό.

Άρθρο 9

Υιοθέτηση κειμένου

1. Η υιοθέτηση κειμένου συνθήκης πραγματοποιείται με τη συναίνεση όλων των Κρατών και όλων των διεθνών οργανισμών ή, ανάλογα με την περίπτωση, όλων των οργανισμών που μετέχουν στην εκπόνησή του, πλην των περιπτώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2.

2. Η υιοθέτηση κειμένου συνθήκης σε διεθνή διάσκεψη πραγματοποιείται σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει συμφωνηθεί από τους συμμετέχοντες στην εν λόγω διάσκεψη. Αν όμως, δεν επιτευχθεί συμφωνία ως προς τη διαδικασία από τους συμμετέχοντες, η υιοθέτηση του κειμένου πραγματοποιείται με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων και ψηφίζόντων συμμετεχόντων, εκτός αν αυτοί αποφασίσουν, με την ίδια πλειοψηφία, να εφαρμόσουν διαφορετικό κανόνα.

Άρθρο 10

Αυθεντικοποίηση του κειμένου

1. Το κείμενο συνθήκης μεταξύ ενός ή περισσότερων Κρατών και ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών καθίσταται αυθεντικό και οριστικό:

(α) με τη διαδικασία που δυνατό να ορίζεται στο κείμενο αυτό ή να συμφωνείται από τα Κράτη και τους Οργανισμούς που μετέχουν στην εκπόνηση της συνθήκης, ή

(β) ελλείπει τέτοια διαδικασία, με την υπογραφή, την υπογραφή ad referendum ή τη μονογραφή, εκ μέρους των αντιπροσώπων των Κρατών και των οργανισμών αυτών του κείμενου της συνθήκης ή της Τελικής Πράξεως της Διοσκέψεως στην οποία ενσωματώνεται το κείμενο.

2. Το κείμενο συνθήκης μεταξύ διεθνών οργανισμών καθίσταται αυθεντικό και οριστικό:

(α) με τη διαδικασία που δυνατό να ορίζεται στο κείμενο αυτό ή να συμφωνείται από τους οργανισμούς που μετέχουν στην εκπόνησή του, ή

(β) ελλείπει τέτοια διαδικασία, με την υπογραφή, την υπογραφή ad referendum ή τη μονογραφή, εκ μέρους των αντιπροσώπων των οργανισμών αυτών, του κείμενου της συνθήκης ή της Τελικής Πράξεως της Διοσκέψεως στην οποία ενσωματώνεται το κείμενο.

Άρθρο 11

Τρόποι εκφράσεως συναίνεσης προς δέσμευση από συνθήκη

1. Η συναίνεση Κράτους να δεσμευθεί από συνθήκη μπορεί να εκφραστεί με την υπογραφή, την ανταλλαγή εγγράφων που αποτελούν συνθήκη, την επικύρωση, την αποδοχή, την έγκριση ή την προσχώρηση ή με κάθε άλλο συμφωνημένο τρόπο.

2. Η συναίνεση διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από συνθήκη μπορεί να εκφραστεί με την υπογραφή, την ανταλλαγή εγγράφων που αποτελούν συνθήκη, με πράξη επίσημης επιβεβαίωσης, με την αποδοχή, την έγκριση ή την προσχώρηση ή με κάθε άλλο συμφωνημένο τρόπο.

Άρθρο 12

Έκφραση συναίνεσεως προς δέσμευση από συνθήκη με την υπογραφή

1. Η συναίνεση Κράτους ή διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από συνθήκη εκφράζεται με την υπογραφή του αντιπροσώπου του Κράτους ή του οργανισμού αυτού όταν:

(α) η συνθήκη προβλέπει ότι η υπογραφή θα έχει το αποτέλεσμα αυτό·

(β) αποδεικνύεται κατ'άλλο τρόπο ότι τα διαπραγματευόμενα Κράτη και οι διαπραγματευόμενοι οργανισμοί ή, ανάλογα με την περίπτωση, οι διαπραγματευόμενοι οργανισμοί είχαν συμφωνήσει ότι η υπογραφή θα είχε το αποτέλεσμα αυτό· ή

(γ) η πρόθεση του Κράτους ή του οργανισμού να προσδώσει τέτοιο αποτέλεσμα στην υπογραφή, προκύπτει από το πληρεξούσιο έγγραφο του αντιπροσώπου του ή δηλώθηκε κατά τις διαπραγματεύσεις.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1:

(α) η μονογραφή του κειμένου αποτελεί υπογραφή της συνθήκης όταν αποδεικνύεται ότι τα διαπραγματευόμενα Κράτη και οι διαπραγματευόμενοι οργανισμοί, ή ανάλογα με την περίπτωση, οι διαπραγματευόμενοι οργανισμοί είχαν έτσι συμφωνήσει·

(β) η υπογραφή ad referendum συνθήκης από τον αντιπρόσωπο Κράτους ή διεθνούς οργανισμού, αν επιβεβαιωθεί από το Κράτος ή τον οργανισμό αυτό, αποτελεί πλήρη υπογραφή της συνθήκης.

Άρθρο 13

Έκφραση συναίνεσης προς δέσμευση από συνθήκη με την ανταλλαγή εγγράφων που αποτελούν συνθήκη.

Η συναίνεση των Κρατών ή των διεθνών οργανισμών να δεσμευθούν από συνθήκη που αποτελείται από έγγραφα που ανταλλάχθηκαν μεταξύ τους, εκφράζεται μ'αυτή την ανταλλαγή όταν:

(α) τα έγγραφα προβλέπουν ότι η ανταλλαγή τους θα έχει το αποτέλεσμα αυτό· ή

(β) αποδεικνύεται κατ'άλλο τρόπο ότι τα Κράτη και οι οργανισμοί αυτοί ή, ανάλογα με την περίπτωση, οι οργανισμοί αυτοί, είχαν συμφωνήσει ότι η ανταλλαγή των εγγράφων θα είχε το αποτέλεσμα αυτό.

Άρθρο 14

Έκφραση συναίνεσης προς δέσμευση από συνθήκη με επικύρωση, πράξη επίσημης επιβεβαίωσης, ή αποδοχή ή έγκριση

1. Η συναίνεση Κράτους να δεσμευθεί από συνθήκη εκφράζεται με επικύρωση όταν:

(α) η συνθήκη προβλέπει ότι η συναίνεση αυτή εκφράζεται με την επικύρωση·

(β) αποδεικνύεται κατ'άλλο τρόπο ότι τα διαπραγματευόμενα Κράτη και οι διαπραγματευόμενοι οργανισμοί είχαν συμφωνήσει ότι θα απαιτείται επικύρωση·

(γ) ο αντιπρόσωπος του Κράτους αυτού υπέγραψε τη συνθήκη με την επιφύλαξη της επικυρώσεως· ή

(δ) η πρόθεση του Κράτους αυτού να υπογράψει τη συνθήκη με την επιφύλαξη της επικυρώσεως προκύπτει από τα πληρεξούσια έγγραφα του αντιπροσώπου του ή δηλώθηκε κατά τις διαπραγματεύσεις·

2. Η συναίνεση διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από συνθήκη εκφράζεται με πράξη επίσημης επιβεβαίωσης όταν:

(α) η συνθήκη προβλέπει ότι η συναίνεση αυτή εκφράζεται με πράξη επίσημης επιβεβαίωσης·

(β) αποδεικνύεται κατ'άλλο τρόπο ότι τα διαπραγματευόμενα Κράτη και οι διαπραγματευόμενοι οργανισμοί ή, ανάλογα με την περίπτωση, οι διαπραγματευόμενοι οργανισμοί είχαν συμφωνήσει ότι θα απαιτείται πράξη επίσημης επιβεβαίωσης·

(γ) ο αντιπρόσωπος του οργανισμού αυτού υπέγραψε τη συνθήκη με την επιφύλαξη πράξεως επίσημης επιβεβαίωσης· ή

(δ) η πρόθεση του οργανισμού αυτού να υπογράψει τη συνθήκη με την επιφύλαξη πράξεως επίσημης επιβεβαίωσης προκύπτει από τα πληρεξούσια έγγραφα του αντιπροσώπου του ή δηλώθηκε κατά τις διαπραγματεύσεις·

3. Η συναίνεση Κράτους ή διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από συνθήκη εκφράζεται με την αποδοχή ή την έγκριση υπό όρους παρόμοιους με εκείνους που εφαρμόζονται στην επικύρωση ή, ανάλογα με την περίπτωση, στην πράξη επίσημης επιβεβαίωσης·

Άρθρο 15

Έκφραση συναίνεσης προς έεσηυση από συνθήκη με προσχώρηση

Η συναίνεση Κράτους ή διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από συνθήκη εκφράζεται με προσχώρηση όταν:

(α) η συνθήκη προβλέπει ότι η συναίνεση αυτή μπορεί να εκφραστεί από το Κράτος ή τον οργανισμό αυτό με προσχώρηση·

(β) αποδεικνύεται κατ'έλλο τρόπο ότι τα διαπραγματευόμενα Κράτη και οι διαπραγματευόμενοι οργανισμοί ή ανάλογα με την περίπτωση, οι διαπραγματευόμενοι οργανισμοί είχαν συμφωνήσει ότι η συναίνεση μπορεί να εκφραστεί από το Κράτος ή τον οργανισμό αυτό με προσχώρηση·

(γ) όλα τα μέρη συμφώνησαν μεταγενεστέρως ότι η συναίνεση αυτή μπορεί να εκφραστεί από το Κράτος ή τον οργανισμό αυτό με προσχώρηση.

Άρθρο 16

Ανταλλαγή ή κατάθεση εγγράφων επικυρώσεως, επίσημης επιβεβαιώσεως, αποδοχής, εγκρίσεως ή προσχωρήσεως

1. Πάνη αντιθέτου διατάξεως της συνθήκης, τα έγγραφα επικυρώσεως, τα έγγραφα τα σχετικά με πράξη επίσημης επιβεβαιώσεως ή τα έγγραφα αποδοχής, εγκρίσεως ή προσχωρήσεως αποδεικνύουν τη συναίνεση Κράτους ή διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από συνθήκη μεταξύ ενός ή περισσότερων Κρατών και ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών κατά τη στιγμή:

(α) της ανταλλαγής τους μεταξύ των συμβαλλομένων Κρατών και των συμβαλλομένων οργανισμών·

(β) της καταθέσεώς τους στον θεματοφύλακα· ή

(γ) της γνωστοποίησής τους στα συμβαλλόμενα Κράτη και στους συμβαλλόμενους οργανισμούς ή στον θεματοφύλακα, αν έτσι έχει συμφωνηθεί.

2. Πάνη αντιθέτου διατάξεως της Συνθήκης, τα έγγραφα τα σχετικά με πράξη επίσημης επιβεβαιώσεως ή τα έγγραφα αποδοχής, εγκρίσεως ή προσχωρήσεως αποδεικνύουν τη συναίνεση διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από συνθήκη μεταξύ διεθνών οργανισμών κατά τη στιγμή:

(α) της ανταλλαγής τους μεταξύ των συμβαλλομένων οργανισμών·

(β) της καταθέσεώς τους στον θεματοφύλακα· ή

(γ) της γνωστοποίησής τους στους συμβαλλόμενους οργανισμούς ή στον έγραφοφύλακα, αν έτσι έχει συμφωνηθεί.

Άρθρο 17

Συναίνεση προς δεσμευση από τμήμα
συνθήκης και επιλογή μεταξύ διαφορετικών διατάξεων

1. Μη θιγομένων των άρθρων 19 μέχρι 23, η συναίνεση Κράτους ή διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από τμήμα συνθήκης είναι ισχυρά μόνον αν η συνθήκη το επιτρέπει ή αν τα συμβαλλόμενα κράτη και οι συμβαλλόμενοι οργανισμοί ή, ανάλογα με την περίπτωση, οι συμβαλλόμενοι οργανισμοί συμφωνούν σ' αυτό.

2. Η συναίνεση Κράτους ή διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από συνθήκη που επιτρέπει την επιλογή μεταξύ διαφορετικών διατάξεων είναι ισχυρά μόνον αν καθίσταται σαφές σε ποιές από τις διατάξεις αναφέρεται η συναίνεση.

Άρθρο 18

Υποχρέωση μη αντιστροφής του αντικείμενου
και του σκοπού της συνθήκης
πριν από την έναρξη ισχύος αυτής

Κράτος ή διεθνής οργανισμός οφείλει να απέχει από πράξεις που θα αντιστραφούν το αντικείμενο και το σκοπό της συνθήκης όταν:

(α) το Κράτος ή ο οργανισμός αυτός υπογράψει τη συνθήκη ή αντάλλαξε τα έγγραφα που αποτελούν τη συνθήκη με επιφύλαξη επικυρώσεως, πράξεως επίσημης επιβεβαιώσεως, αποδοχής ή εγκρίσεως, μέχρις ότου το Κράτος ή ο οργανισμός αυτός καταστήσει σαφή την πρόθεσή του να μη γίνει μέρος στη συνθήκη· ή

(β) το Κράτος ή ο οργανισμός αυτός εξέφρασε τη συναίνεσή του να δεσμευθεί από τη συνθήκη, ενώ εκκρεμεί η έναρξη ισχύος της συνθήκης και με την προϋπόθεση ότι αυτή δεν καθυστερεί οδικοιολόγητα.

ΤΜΗΜΑ 2: ΕΠΙΦΥΛΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19

Διατύπωση επιφυλάξεων

Κράτος ή διεθνής οργανισμός κατά το χρόνο της υπογραφής, της επικυρώσεως, της επίσημης επιβεβαιώσεως, της αποδοχής, της

εγκρίσεως συνθήκης ή της προσχωρήσεως σ' αυτήν, μπορεί να διατυπώσει επιφύλαξη εκτός αν:

(α) η επιφύλαξη απαγορεύεται από τη συνθήκη·

(β) η συνθήκη προβλέπει ότι μόνον συγκεκριμένες επιφυλάξεις, μεταξύ των οποίων δεν περιλαμβάνεται η εν λόγω επιφύλαξη, μπορούν να διατυπωθούν· ή

(γ) σε περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στις υποπαραγράφους (α) και (β), η επιφύλαξη είναι ασυμβίβαστη με το αντικείμενο και το σκοπό της συνθήκης.

Άρθρο 20

Αποδοχή επιφυλάξεων και αντιρροήσεις σ' αυτές

1. Επιφύλαξη ρητά επιτρεπόμενη από συνθήκη δεν χρειάζεται μεταγενέστερη αποδοχή εκ μέρους των συμβαλλομένων Κρατών και των συμβαλλομένων οργανισμών ή, ανάλογα με την περίπτωση, των συμβαλλομένων οργανισμών, εκτός αν προβλέπει τούτο η συνθήκη.

2. Όταν από τον περιορισμένο αριθμό των διαπραγματευόμενων Κρατών και οργανισμών ή, ανάλογα με την περίπτωση, των διαπραγματευόμενων οργανισμών καθώς επίσης και από το αντικείμενο και τον σκοπό της συνθήκης προκύπτει ότι η εφαρμογή της συνθήκης στο σύνολό της μεταξύ όλων των μερών είναι ουσιώδης προϋπόθεση της συναινέσεως καθ' ενός από αυτά να δεσμευθεί από τη συνθήκη, η επιφύλαξη απαιτεί αποδοχή από όλα τα μέρη.

3. Όταν συνθήκη είναι συστατική πράξη διεθνούς οργανισμού και εκτός αν αυτή προβλέπει διαφορετικά, η επιφύλαξη απαιτεί την αποδοχή του αρμόδιου όργανου του οργανισμού αυτού.

4. Σε περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στις προηγούμενες παραγράφους και εκτός αν η συνθήκη προβλέπει διαφορετικά:

(α) η αποδοχή επιφυλάξεως από συμβαλλόμενο Κράτος ή από συμβαλλόμενο οργανισμό καθιστά το Κράτος ή τον διεθνή οργανισμό που διατύπωσε την επιφύλαξη, μέρος στη συνθήκη, αν ή όταν η συνθήκη τεθεί σε ισχύ για το Κράτος ή τον οργανισμό που διατύπωσε την επιφύλαξη και για το κράτος ή τον οργανισμό που αποδέχθηκε την επιφύλαξη·

(β) η αντίρρηση που διατυπώνεται σε μια επιφύλαξη από συμβαλλόμενο Κράτος ή συμβαλλόμενο οργανισμό δεν εμποδίζει τη συνθήκη από το να τεθεί σε ισχύ μεταξύ του Κράτους ή του διεθνούς οργανισμού που διατύπωσε την αντίρρηση και του Κράτους ή του οργανισμού που διατύπωσε την επιφύλαξη, εκτός αν εκφράσθηκε σαφώς αντίθετη πρόθεση εκ μέρους του Κράτους ή του οργανισμού που διατύπωσε την αντίρρηση·

(γ) πράξη που εκφράζει τη συναίνεση Κράτους ή διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από τη συνθήκη και που περιέχει επιφύλαξη, επιφέρει αποτελέσματα από τη στιγμή που ένα τουλάχιστον συμβαλλόμενο Κράτος ή συμβαλλόμενος οργανισμός αποδεχθεί την επιφύλαξη.

5. Για τους σκοπούς των παραγράφων 2 και 4 και πάλιν αντιθέτου διατάξεως της συνθήκης, μία επιφύλαξη θεωρείται ότι έχει γίνει δεκτή από Κράτος ή διεθνή οργανισμό, εφ'όσον αυτοί δεν έχουν διατυπώσει αντίρρηση στην επιφύλαξη είτε μέχρι της εκπνοής δώδεκα μηνών μετά την ημερομηνία κατά την οποία αυτή τους γνωστοποιήθηκε, είτε μέχρι την ημερομηνία στην οποία διατύπωσαν τη συναίνεσή τους να δεσμευθούν από τη συνθήκη, οποιαδήποτε από αυτές είναι μεταγενέστερη.

Άρθρο 21

Έννομες συνέπειες επιφυλάξεων και αντιρρήσεων σ'αυτές

1. Επιφύλαξη που διατυπώθηκε σε σχέση με άλλο μέρος σύμφωνα με τα άρθρα 19, 20 και 23:

(α) τροποποιεί για το Κράτος ή το διεθνή οργανισμό που διατύπωσε την επιφύλαξη, στις σχέσεις του με το άλλο αυτό μέρος, τις διατάξεις της συνθήκης στις οποίες αναφέρεται η επιφύλαξη στο μέτρο που προβλέπεται από την επιφύλαξη αυτή· και

(β) τροποποιεί τις διατάξεις αυτές κατά το ίδιο μέτρο για το άλλο εκείνο μέρος στις σχέσεις του με το κράτος ή τον διεθνή οργανισμό που διατύπωσε την επιφύλαξη.

2. Η επιφύλαξη δεν τροποποιεί τις διατάξεις της συνθήκης για τα άλλα μέρη στη συνθήκη στις μεταξύ τους σχέσεις.

3. Όταν κράτος ή διεθνής οργανισμός που διευτύωσε αντίρρηση σε επιφύλαξη δεν αντιτάχθηκε στη θέση σε ισχύ της συνθήκης μεταξύ αυτού και του κράτους ή οργανισμού που διευτύωσε την επιφύλαξη, οι διατάξεις στις οποίες αναφέρεται η επιφύλαξη δεν εφαρμόζονται μεταξύ εκείνου που διευτύωσε την επιφύλαξη και του Κράτους ή του οργανισμού που διευτύωσε την αντίρρηση στο μέτρο που προβλέπεται από την επιφύλαξη.

Άρθρο 22

Ανάκληση επιφυλάξεων και αντιρρήσεων στις επιφυλάξεις

1. Πλην αντιθέτου διατάξεως της συνθήκης, μια επιφύλαξη μπορεί ανά πάσα στιγμή να ανακληθεί χωρίς να είναι απαραίτητη για την ανάκλησή της η συναίνεση του κράτους ή του διεθνούς οργανισμού που αποδέχθηκε την επιφύλαξη.

2. Πλην αντιθέτου διατάξεως της συνθήκης, μια αντίρρηση στην επιφύλαξη μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή.

3. Πλην αντιθέτου διατάξεως της συνθήκης ή πλην αντιθέτου συμφωνίας:

(α) η ανάκληση επιφυλάξεως επιφέρει αποτελέσματα ως προς συμβαλλόμενο Κράτος ή συμβαλλόμενο οργανισμό μόνον εφότου η γνωστοποίησή της έχει ληφθεί από το Κράτος ή τον οργανισμό αυτό·

(β) η ανάκληση αντιρρήσεως σε επιφύλαξη επιφέρει αποτελέσματα μόνον εφότου η γνωστοποίησή της ανακλήσεως αυτής έχει ληφθεί από το Κράτος ή τον διεθνή οργανισμό που διευτύωσε την επιφύλαξη.

Άρθρο 23

Διαδικασία σχετική με τις επιφυλάξεις

1. Η επιφύλαξη, η ρητή αποδοχή επιφυλάξεως και η αντίρρηση σε επιφύλαξη πρέπει να διατυπώνονται εγγράφως και να ανακοινώνονται στα συμβαλλόμενα Κράτη και στους συμβαλλόμενους οργανισμούς και στα άλλα Κράτη και τους άλλους διεθνείς οργανισμούς που δικαιούνται να γίνουν μέρη στη συνθήκη.

2. Εφόσον διατυπώνεται κατά την υπογραφή της συνθήκης, με την επιφύλαξη επικυρώσεως, πράξεως επίσημης επιβεβαιώσεως,

αποδοχής ή εγκρίσεως, η επιφύλαξη πρέπει να επιβεβαιώνεται επίσημα από το Κράτος ή τον διεθνή οργανισμό που την διατύπωσε, κατά τη στιγμή που εκφράζει τη συναίνεσή του να δεσμευθεί από τη συνθήκη. Στην περίπτωση αυτή η επιφύλαξη θεωρείται ότι έγινε κατά την ημερομηνία της επιβεβαίωσής της.

3. Ρητή αποδοχή επιφυλάξεως ή αντιρρήσεως σε επιφύλαξη, εφόσον είναι προγενέστερη της επιβεβαίωσής της επιφυλάξεως, δεν χρειάζεται επιβεβαίωση.

4. Η ανάκληση επιφυλάξεως ή αντιρρήσεως σε επιφύλαξη πρέπει να διατυπώνεται εγγράφως.

ΤΜΗΜΑ 3. ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Άρθρο 24

Έναρξη Ισχύος

1. Η Συνθήκη αρχίζει να ισχύει σύμφωνα με τον τρόπο και κατά την ημερομηνία που δυνατό να προβλέπεται από τις διατάξεις της ή να συμφωνείται μεταξύ των διαπραγματευομένων κρατών και των διαπραγματευομένων οργανισμών ή, ανάλογα με την περίπτωση, μεταξύ των διαπραγματευομένων οργανισμών.

2. Ελλείψει τέτοιων διατάξεων ή τέτοιας συμφωνίας, η συνθήκη αρχίζει να ισχύει ευθύς ως δοθεί η συναίνεση για δέσμευση από τη συνθήκη από όλα τα διαπραγματευόμενα Κράτη και τους διαπραγματευόμενους οργανισμούς.

3. Όταν η συναίνεση Κράτους ή διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από συνθήκη δοθεί σε ημερομηνία μεταγενέστερη της έναρξης ισχύος της εν λόγω συνθήκης, αυτή πάλιν αντιθέτου διατάξεως της, αρχίζει να ισχύει έναντι του Κράτους ή του οργανισμού αυτού κατά την ημερομηνία αυτή.

4. Οι διατάξεις της συνθήκης που ρυθμίζουν την αυθεντικοποίηση του κειμένου, την παροχή της συναίνεσής για δέσμευση από τη συνθήκη, τον τύπο ή την ημερομηνία έναρξης ισχύος, τις επιφυλάξεις, τα καθήκοντα του θεματοφύλακα καθώς και τα άλλα θέματα που κατ'ανάγκη ανακύπτουν πριν από την έναρξη ισχύος της συνθήκης, εφαρμόζονται ευθύς μετά την υιοθέτηση του κειμένου.

Άρθρο 25Προσωρινή εφαρμογή

1. Συνθήκη ή μέρος συνθήκης εφαρμόζεται προσωρινά εν αναμονή της ισχύος της:

(α) αν η ίδια η συνθήκη προβλέπει τούτο· ή

(β) αν τα διαπραγματευόμενα Κράτη και οι διαπραγματευόμενοι οργανισμοί ή, ανάλογα με την περίπτωση, οι διαπραγματευόμενοι οργανισμοί είχαν κατά άλλο τρόπο έτσι συμφωνήσει.

2. Εάν αντίθετου διατάξεως της συνθήκης ή αντίθετου συμφωνίας των διαπραγματευόμενων Κρατών και των διαπραγματευόμενων οργανισμών ή, ανάλογα με την περίπτωση, των διαπραγματευόμενων οργανισμών, η προσωρινή εφαρμογή συνθήκης ή τμήματος συνθήκης ως προς ένα Κράτος ή οργανισμό τερματίζεται αν το Κράτος ή ο οργανισμός αυτός γνωστοποιήσει στα Κράτη και στους οργανισμούς μεταξύ των οποίων η συνθήκη εφαρμόζεται προσωρινά, την πρόθεσή του να μη γίνει μέρος στη συνθήκη.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΤΗΡΗΣΗ, ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ Ι: ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ

Άρθρο 26

Τα συμφωνούμενα πρέπει να τηρούνται

(Pacta sunt servanda)

Κάθε ισχύουσα συνθήκη δεσμεύει τα μέρη και πρέπει να εκτελείται από αυτά με καλή πίστη.

Άρθρο 27

Εσωτερικό δίκαιο των Κρατών, κανόνες των διεθνών οργανισμών και τήρηση των συνθηκών

1. Κράτος μέρος σε συνθήκη δεν μπορεί να επικαλεσθεί τους κανόνες του εσωτερικού του δικαίου ως δικαιολογία για την εκ μέρους του παράλειψη εκτέλεσης της συνθήκης.

2. Διεθνής οργανισμός μέρος σε συνθήκη δεν μπορεί να επικαλεσθεί τους κανόνες του οργανισμού ως δικαιολογία για την εκ μέρους του παράλειψη εκτέλεσης της συνθήκης.

3. Οι κανόνες που περιέχονται στις προηγούμενες παραγράφους δεν θίγουν το άρθρο 46.

ΤΜΗΜΑ 2: ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ

Άρθρο 28Μη αναδρομικότητα των συνθηκών

Εκτός αν από τη συνθήκη ή κατ'άλλο τρόπο προκύπτει ή διαπιστώνεται διαφορετική πρόθεση, οι διατάξεις συνθήκης δεν δεσμεύουν ένα μέρος σχετικά με πράξη ή γεγονός που έγινε ή σχετικά με κατάσταση που έπαψε να υπάρχει πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συνθήκης έναντι του μέρους αυτού.

Άρθρο 29Εξεφικτή εφαρμογή των συνθηκών

Εκτός αν από τη συνθήκη ή κατ'άλλο τρόπο προκύπτει ή διαπιστώνεται διαφορετική πρόθεση, η συνθήκη μεταξύ ενός ή περισσότερων Κρατών και ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών δεσμεύει κάθε ένα από τα Κράτη μέρη σε σχέση με το σύνολο του εδάφους του.

Άρθρο 30Εφαρμογή διεδροχικών συνθηκών που αναφέρονται στο ίδιο θέμα

1. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των Κρατών και διεθνών οργανισμών που είναι μέρη σε διεδροχικές συνθήκες που αναφέρονται στο ίδιο θέμα οριοθετούνται σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

2. Όταν συνθήκη καθορίζει ειδικά ότι υπόκειται σε κάποια προγενέστερη ή μεταγενέστερη συνθήκη ή ότι δεν πρέπει να θεωρείται ασυμβίβαστη με τέτοια συνθήκη, οι διατάξεις της τελευταίας αυτής συνθήκης υπερισχύουν.

3. Όταν όλα τα μέρη της προγενέστερης συνθήκης είναι επίσης μέρη της μεταγενέστερης συνθήκης και η εφαρμογή της προγενέστερης συνθήκης δεν τερματίζεται ή αναστέλλεται δυνάμει του άρθρου 59, η προγενέστερη συνθήκη δεν εφαρμόζεται παρά μόνον στο μέτρο που οι διατάξεις της συμβιβάζονται με εκείνες της μεταγενέστερης συνθήκης.

4. Όταν στα μέρη της μεταγενέστερης συνθήκης δεν συγκαταλέγονται όλα τα μέρη της προγενέστερης συνθήκης:

(α) ως προς τις σχέσεις μεταξύ δύο μερών, που το κάθε ένα είναι μέρος και των δύο συνθηκών, ο εφαρμοστέος κανόνας είναι εκείνος της παραγράφου 3.

(β) ως προς τις σχέσεις μεταξύ ενός μέρους και των δύο συνθηκών και ενός μέρους μιας μόνο από τις συνθήκες, η συνθήκη της οποίας και οι δύο είναι μέρη διέπει τα ομοίαια δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

5. Η παράγραφος 4 εφαρμόζεται, χωρίς να θίγεται το άρθρο 41 ή οποιοδήποτε θέμα περί αήξεως ή αναστολής της ισχύος συνθήκης βάσει του άρθρου 60 ή οποιοδήποτε άλλο θέμα ευθύνης που μπορεί να προκύψει για Κράτος ή διεθνή οργανισμό από τη σύναψη ή την εφαρμογή συνθήκης της οποίας οι διατάξεις είναι ασυμβίβαστες με τις υποχρεώσεις αυτού έναντι Κράτους ή οργανισμού δύναμι άλλης συνθήκης.

6. Οι προηγούμενες παράγραφοι δεν επηρεάζουν το γεγονός ότι, σε περίπτωση συγκρούσεως μεταξύ των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και των υποχρεώσεων που απορρέουν από συνθήκη, υπερισχύουν οι πρώτες.

ΤΜΗΜΑ 3 ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΥΝΘΗΚΩΝ

Άρθρο 31

Γενικός κανόνας ερμηνείας

1. Μία συνθήκη πρέπει να ερμηνεύεται με καλή πίστη σύμφωνα με τη συνήθη έννοια που αποδίδεται στους όρους της συνθήκης από τα συμφραζόμενα και υπό το φως του αντικειμένου και του σκοπού της.

2. Για το σκοπό της ερμηνείας της συνθήκης, τα συμφραζόμενα περιλαμβάνουν, εκτός από το κείμενο, συμπεριλαμβανομένων του προοιμίου και των παραρτημάτων αυτού:

(α) κάθε συμφωνία που αναφέρεται στη συνθήκη και που έγινε μεταξύ όλων των μερών σε σχέση με τη σύναψη της συνθήκης.

(β) κάθε έγγραφο που συντάχτη από ένα ή περισσότερα μέρη σε σχέση με τη σύναψη της συνθήκης και που έχει γίνει αποδεκτό από τα άλλα μέρη ως έγγραφο που έχει σχέση με τη συνθήκη.

3. Μαζί με τα συμφραζόμενα της συνθήκης, θα λαμβάνονται υπόψη:

(α) κάθε μεταγενέστερη συμφωνία μεταξύ των μερών σχετική με την ερμηνεία της συνθήκης ή την εφαρμογή των διατάξεών της·

(β) κάθε μεταγενέστερη πρακτική που ακολουθείται κατά την εφαρμογή της συνθήκης, από την οποία προκύπτει συμφωνία των μερών ως προς την ερμηνεία της συνθήκης·

(γ) κάθε σχετικός κανόνας διεθνούς δικαίου εφαρμοστέος στις σχέσεις μεταξύ των μερών.

4. Ειδική έννοια θα δίδεται σ'ένα όρο, εφ'όσον αποδεικνύεται ότι τέτοια ήταν η πρόθεση των μερών.

Άρθρο 32

Συμπληρωματικά μέσα ερμηνείας

Είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται συμπληρωματικά μέσα ερμηνείας και ιδιαίτερα οι προκαταρκτικές εργασίες και οι περιστάσεις υπό τις οποίες συνήφθη η συνθήκη, για το σκοπό επιβεβαίωσης της έννοιας που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 31, ή προσδιορισμού αυτής όταν η ερμηνεία με βάση το άρθρο 31:

(α) αφήνει την έννοια διφορούμενη ή ασαφή· ή

(β) οδηγεί σε αποτέλεσμα που είναι προδήλως άτοπο ή παράλογο.

Άρθρο 33

Ερμηνεία συνθηκών που έχουν αυθεντικοποιηθεί σε δύο ή περισσότερες γλώσσες

1. Όταν συνθήκη έχει αυθεντικοποιηθεί σε δύο ή περισσότερες γλώσσες, το κείμενο της έχει εξίσου ισχύ και στις δύο γλώσσες, εκτός αν η συνθήκη ορίζει ή τα κράτη συμφωνήσουν ότι σε περίπτωση αντιφάσεως υπερισχύει συγκεκριμένο κείμενο.

2. Μετάφραση της συνθήκης σε γλώσσα άλλη από εκείνες στις οποίες έχει αυθεντικοποιηθεί το κείμενο, δεν θεωρείται αυθεντική εκτός αν προβλέπει τούτο η συνθήκη ή τα μέρη συμφωνήσουν έτσι.

3. Οι όροι συνθήκης θεωρούνται ότι έχουν την ίδια έννοια στο κάθε ένα αυθεντικό κείμενο.

4. Εκτός όπου ορισμένο κείμενο υπερισχύει σύμφωνα με την παράγραφο 1, όταν η σύγκριση των αυθεντικών κειμένων αποκαλύπτει εννοιολογική διαφορά, την οποία δεν μπορεί να εξαλείψει η εφαρμογή των άρθρων 31 και 32, υιοθετείται η έννοια η οποία, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου και του σκοπού της συνθήκης, συμβιβάζει καλύτερα τα κείμενα αυτά.

ΤΜΗΜΑ 4: ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΑ ΚΡΑΤΗ Ή ΤΡΙΤΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Άρθρο 34

Γενικός κανόνας που αφορά τρίτα Κράτη ή τρίτους οργανισμούς

Συνθήκη δεν δημιουργεί ούτε υποχρεώσεις ούτε δικαιώματα για τρίτο Κράτος ή για τρίτο οργανισμό χωρίς τη συναίνεση του Κράτους ή του οργανισμού αυτού.

Άρθρο 35

Συνθήκες που προβλέπουν υποχρεώσεις για τρίτα Κράτη ή τρίτους οργανισμούς

Δημιουργείται υποχρέωση για τρίτο Κράτος ή τρίτο οργανισμό από διάταξη συνθήκης, αν τα μέρη στη συνθήκη αυτή έχουν την πρόθεση με τη διάταξη αυτή να δημιουργήσουν την υποχρέωση, το δε τρίτο Κράτος ή ο τρίτος οργανισμός αποδεχθεί ρητά και εγγράφως την υποχρέωση αυτή. Η αποδοχή από τρίτο οργανισμό τέτοιας υποχρέωσης διέπεται από τους κανόνες του οργανισμού αυτού.

Άρθρο 36

Συνθήκες που προβλέπουν δικαιώματα για τρίτα Κράτη ή τρίτους οργανισμούς

1. Δικαίωμα δημιουργείται υπέρ τρίτου Κράτους από διάταξη συνθήκης αν τα μέρη στη συνθήκη αυτή έχουν την πρόθεση, με τη διάταξη αυτή, να χορηγήσουν το δικαίωμα αυτό είτε στο τρίτο Κράτος, είτε σε ομάδα Κρατών στην οποία τούτο ανήκει, είτε σε όλα τα Κράτη και εφόσον το τρίτο Κράτος συγκατατίθεται σ'αυτό. Η συναίνεση αυτή τεκμαίρεται εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη ένδειξη, πλην αντίθετου διατάξεως της συνθήκης.

2. Δικαίωμα δημιουργείται υπέρ τρίτου οργανισμού από διάταξη συνθήκης αν τα μέρη στη συνθήκη αυτή έχουν την πρόθεση, με τη διάταξη αυτή, να χορηγήσουν το δικαίωμα αυτό είτε σε τρίτο

οργανισμό, είτε σε ομάδα διεθνών οργανισμών στην οποία αυτός ανήκει, είτε σε όλους τους οργανισμούς και εφόσον ο τρίτος οργανισμός συγκατατίθεται σ' αυτό. Η συναίνεση αυτή διέπεται από τους κανόνες του οργανισμού.

3. Κράτος ή διεθνής οργανισμός που ασκεί δικαίωμα κατ'εφαρμογή της παραγράφου 1 ή 2 έχει υποχρέωση να σέβεται, για την άσκηση του δικαιώματος αυτού, τους όρους που προβλέπονται στη συνθήκη ή που καθιερώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής.

Άρθρο 37

Ανάκληση ή τροποποίηση υποχρεώσεων ή δικαιωμάτων τρίτων Κρατών ή τρίτων οργανισμών

1. Σε περίπτωση που δημιουργείται υποχρέωση για τρίτο Κράτος ή τρίτο οργανισμό σύμφωνα με το άρθρο 35, η υποχρέωση αυτή δεν μπορεί να ανακληθεί ή να τροποποιηθεί παρά μόνο με τη συναίνεση των μερών στη συνθήκη και του τρίτου Κράτους ή του τρίτου οργανισμού, εκτός αν αποδεικνύεται ότι αυτά είχαν συμφωνήσει διαφορετικά.

2. Σε περίπτωση που δικαίωμα δημιουργείται για τρίτο Κράτος ή τρίτο οργανισμό σύμφωνα με το άρθρο 36, το δικαίωμα αυτό δεν μπορεί να ανακληθεί ή να τροποποιηθεί από τα μέρη αν αποδεικνύεται ότι τούτο εσκοπείτο ως μη υποκείμενο σε ανάκληση ή τροποποίηση χωρίς τη συναίνεση του τρίτου Κράτους ή του τρίτου οργανισμού.

3. Η συναίνεση διεθνούς οργανισμού μέρους στη συνθήκη ή τρίτου οργανισμού, που προβλέπεται στις προηγούμενες παραγράφους, διέπεται από τους κανόνες του οργανισμού αυτού.

Άρθρο 38

Κανόνες συνθήκης που καθίστανται δεσμευτικοί για τρίτα Κράτη ή τρίτους οργανισμούς με βάση διεθνές έθιμο

Καμία διάταξη των άρθρων 34 μέχρι 37 δεν αποκλείει όπως κανένας εξαγγελζόμενος σε συνθήκη καταστεί δεσμευτικός για τρίτο Κράτος ή τρίτο οργανισμό ως εθιμικός κανόνας διεθνούς δικαίου αναγνωρισμένος ως τέτοιος.

ΜΕΡΟΣ IVΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝΆρθρο 39Γενικός κανόνας σχετικός με την τροποποίηση των συνθηκών

1. Συνθήκη μπορεί να τροποποιηθεί κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των μερών. Εκτός αν η συνθήκη ορίζει διαφορετικά, οι κανόνες που εξαγγέλλονται στο Μέρος II εφαρμόζονται σε μια τέτοια συμφωνία.

2. Η συναίνεση διεθνούς οργανισμού σε συμφωνία που προβλέπεται στην παράγραφο 1 διέπεται από τους κανόνες του οργανισμού αυτού.

Άρθρο 40Τροποποίηση πολυμερών συνθηκών

1. Η τροποποίηση πολυμερούς συνθήκης διέπεται από τις επόμενες παραγράφους, εκτός αντιθέτου διατάξεως της συνθήκης.

2. Κάθε πρόταση για τροποποίηση πολυμερούς συνθήκης στις σχέσεις μεταξύ όλων των μερών πρέπει να γνωστοποιείται σε όλα τα συμβαλλόμενα Κράτη και σε όλους τους συμβαλλόμενους οργανισμούς, ο κάθε ένας από τους οποίους δικαιούται να συμμετέχει:

(α) στην απόφαση για τις περαιτέρω ενέργειες που θα αναληφθούν σχετικά με την πρόταση αυτή·

(β) στις διαπραγματεύσεις και στη σύναψη κάθε συμφωνίας που έχει ως αντικείμενο την τροποποίηση της συνθήκης.

3. Κάθε Κράτος ή κάθε διεθνής οργανισμός που δικαιούται να γίνει μέρος στη συνθήκη, δικαιούται επίσης να γίνει μέρος στη συνθήκη όπως αυτή τροποποιήθηκε.

4. Η τροποποιητική συμφωνία δεν δεσμεύει τα Κράτη ή τους διεθνείς οργανισμούς που είναι ήδη μέρη στη συνθήκη και που δεν γίνονται μέρη στην τροποποιητική συμφωνία· το άρθρο 30, παράγραφος 4(β) εφαρμόζεται ως προς τα Κράτη ή τους οργανισμούς αυτούς.

5. Κάθε Κράτος ή κάθε διεθνής οργανισμός που γίνεται μέρος στη συνθήκη μετά την έναρξη ισχύος της τροποποιητικής συμφωνίας θεωρείται, εφόσον δεν εκφράζει διαφορετική πρόθεση:

(α) μέρος στη συνθήκη όπως αυτή τροποποιήθηκε· και

(β) μέρος στη μη τροποποιημένη συνθήκη ως προς κάθε μέρος στη συνθήκη το οποίο δεν δεσμεύεται από την τροποποιητική συνθήκη.

Άρθρο 41

Συμφωνίες που αποσκοπούν στη μεταβολή πολυμερών συνθηκών στις σχέσεις μεταξύ ορισμένων μόνων μερών

1. Δύο ή περισσότερα μέρη σε πολυμερή συνθήκη μπορούν να συνάψουν συμφωνία που αποσκοπεί στη μεταβολή της συνθήκης ως προς τις αμοιβαίες σχέσεις τους μόνον αν:

(α) η δυνατότητα τέτοιας μεταβολής προβλέπεται από τη συνθήκη· ή

(β) η συγκεκριμένη μεταβολή δεν απαγορεύεται από τη συνθήκη, και:

i) δεν θίγει την απόλαυση από τα υπόλοιπα μέρη των δικαιωμάτων τους ενόψει της συνθήκης ή την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους·

ii) δεν αναφέρεται σε διάταξη, απόκλιση από την οποία είναι ασυμβίβαστη με την αποτελεσματική εκπλήρωση του αντικειμένου και του σκοπού της συνθήκης στο σύνολό της.

2. Σε περίπτωση που εμπίπτει στην παράγραφο 1(α) εκτός αν η συνθήκη ορίζει διαφορετικά, τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να γνωστοποιούν στα άλλα μέρη την πρόθεσή τους να συνάψουν τη συμφωνία και τις μεταβολές που η συμφωνία αυτή επιφέρει στη συνθήκη.

ΜΕΡΟΣ V

ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ, ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ 1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 42

Εγκυρότητα και διάρκεια ισχύος των συνθηκών

1. Η εγκυρότητα συνθήκης ή της συναίνεσης Κράτους ή διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από αυτή μπορεί να αμφισβητηθεί μόνο κατ'εφαρμογή της παρούσας Συμβάσεως.

2. Ο τερματισμός της συνθήκης, η καταγγελία της ή η αποχώρηση μέρους από αυτή μπορούν να επέλθουν μόνον κατ'εφαρμογή των διατάξεων της συνθήκης ή της παρούσας Συμβάσεως. Ο ίδιος κανόνας ισχύει και για την αναστολή της εφαρμογής μιας συνθήκης.

Άρθρο 43

Υποχρεώσεις που επιβάλλονται από το διεθνές δίκαιο ανεξάρτητα από συνθήκη

Η ακυρότητα, ο τερματισμός και η καταγγελία μιας συνθήκης, η αποχώρηση μέρους από αυτήν ή η αναστολή εφαρμογής αυτής, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της παρούσας Συμβάσεως ή των διατάξεων της συνθήκης, δεν είγουν με κανέναν τρόπο το καθήκον κάθε Κράτους ή κάθε διεθνούς οργανισμού προς εκπλήρωση κάθε υποχρέωσης που εξαγγέλλεται στη συνθήκη και στην οποία σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο θα υπέκειτο το Κράτος ή ο Οργανισμός αυτός ανεξάρτητα από τη συνθήκη.

Άρθρο 44

Δυνατότητα διαχωρισμού διατάξεων συνθήκης

1. Το προβλεπόμενο από συνθήκη ή απορρέον από το άρθρο 56 δικαίωμα μέρους να καταγγείλει τη συνθήκη, αποχωρήσει από αυτήν ή αναστείλει την εφαρμογή της μπορεί να ασκηθεί μόνο σε σχέση με το σύνολο της συνθήκης, εκτός αν αυτή ορίζει ή τα μέρη συμφωνούν διαφορετικά.

2. Είναι δυνατή η επίκληση λόγου ακυρότητας ή τερματισμού συνθήκης, αποχωρήσεως από αυτήν ή αναστολής εφαρμογής αυτής, ο οποίος αναγνωρίζεται στην παρούσα Σύμβαση, μόνο ως προς το σύνολο της συνθήκης, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που προβλέπονται στις παρακάτω παραγράφους ή στο άρθρο 60.

3. Αν ο λόγος αναφέρεται μόνο σε ορισμένες διατάξεις, μπορεί να γίνει επίκληση αυτού μόνο ως προς τις διατάξεις αυτές εφόσον:

(α) οι διατάξεις αυτές είναι διαχωρίσιμοι από το υπόλοιπο της συνθήκης όσον αφορά την εφαρμογή τους·

(β) προκύπτει από τη συνθήκη ή κατ'άλλο τρόπο αποδεικνύεται ότι η αποδοχή των διατάξεων αυτών δεν αποτελούσε για το άλλο

μέρος ή τα άλλα μέρη ουσιαστικά βάση της συναίνεσής τους να ερμηνευθούν από τη συνθήκη ως συνόλου και

(γ) η συνέχιση της εκπλήρωσής του υπολοίπου της συνθήκης δεν ήθελε αποβή άδικη.

4. Στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στα άρθρα 49 και 50, το Κράτος ή ο διεθνής οργανισμός που δικαιούται να επικαλεσθεί απάτη ή δεικασμό μπορεί να το πράξει είτε σε σχέση με ολόκληρη τη συνθήκη, είτε, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, σε σχέση μόνο με ορισμένες συγκεκριμένες διατάξεις.

5. Στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στα άρθρα 51, 52 και 53, κανένας διαχωρισμός των διατάξεων της συνθήκης δεν επιτρέπεται.

Άρθρο 45

Απώλεια δικαιώματος επικλήσεως λόγου ακυρότητας ή τερματισμού συνθήκης, αποχωρήσεως ή αναστολής εφαρμογής συνθήκης

1. Κράτος δεν μπορεί πλέον να επικαλεσθεί λόγο ακυρότητας ή τερματισμού συνθήκης, αποχωρήσεως από αυτήν ή αναστολής εφαρμογής της σύμφωνα με τα άρθρα 46 μέχρι 50 ή τα άρθρα 60 και 62 αν, αφού έλαβε γνώση των γεγονότων, το Κράτος αυτό:

(α) ρητά συμφώνησε ότι η συνθήκη, ανάλογα με την περίπτωση, είναι έγκυρη ή παραμένει σε ισχύ ή συνεχίζει να εφαρμόζεται ή

(β) πρέπει να θεωρηθεί ότι συνεπεία της συμπεριφοράς του, έχει σιωπηρά αποδεχθεί, ανάλογα με την περίπτωση, την εγκυρότητα της συνθήκης ή την διατήρησή της σε ισχύ ή εφαρμογή.

2. Διεθνής οργανισμός δεν μπορεί πλέον να επικαλεσθεί λόγο ακυρότητας ή τερματισμού συνθήκης ή λόγο αποχωρήσεως ή αναστολής εφαρμογής αυτής σύμφωνα με τα άρθρα 46 μέχρι 50 ή τα άρθρα 60 και 62, αν, αφού έλαβε γνώση των γεγονότων, ο οργανισμός αυτός:

(α) ρητά συμφώνησε ότι η συνθήκη, ανάλογα με την περίπτωση, είναι έγκυρη ή παραμένει σε ισχύ ή συνεχίζει να εφαρμόζεται ή

(β) πρέπει να θεωρηθεί ότι, συνεπεία της συμπεριφοράς του αρμοδίου οργάνου, έχει παραιτηθεί του δικαιώματος επικλήσεως του λόγου αυτού.

ΤΜΗΜΑ 2

ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝΆρθρο 46Διατάξεις εσωτερικού δικαίου Κράτους και κανόνες διεθνούς οργανισμού σχετικά με την αρμοδιότητα συνυπολογίσεως των συνθηκών

1. Κράτος δεν μπορεί να επικαλεσθεί το γεγονός ότι η συναίνεσή του να δεσμευθεί από την συνθήκη εδόθη κατά παραβίαση διατάξεως του εσωτερικού του δικαίου σχετικής με την αρμοδιότητα συνυπολογίσεως συνθηκών ως ελάττωμα της συναίνεσής του, εκτός αν η παραβίαση αυτή ήταν έκδηλη και αφορούσε κανόνα εσωτερικού δικαίου θεμελιώδους σημασίας.

2. Διεθνής οργανισμός δεν μπορεί να επικαλεσθεί το γεγονός ότι η συναίνεσή του να δεσμευθεί από την συνθήκη εδόθη κατά παραβίαση των κανόνων του οργανισμού των σχετικών με την αρμοδιότητα συνυπολογίσεως συνθηκών ως ελάττωμα της συναίνεσής του, εκτός αν η παραβίαση αυτή ήταν έκδηλη και αφορούσε κανόνα θεμελιώδους σημασίας.

3. Η παραβίαση είναι έκδηλη όταν παρουσιάζεται αντικειμενικά προφανής σε κάθε Κράτος ή σε κάθε διεθνή οργανισμό συμπεριφερόμενο εν προκειμένω κατά τη συνήθη πρακτική των κρατών και, ανάλογα με την περίπτωση, των διεθνών οργανισμών και με καλή πίστη.

Άρθρο 47Ειδικό περιορισμό της αρμοδιότητας εκφράσεως της συναίνεσης Κράτους ή διεθνούς οργανισμού

Αν η εξουσία του αντιπροσώπου να εκφράσει τη συναίνεση Κράτους ή διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από συγκεκριμένη συνθήκη έχει υποχθεί σε ειδικό περιορισμό, η παράλειψη αυτού να τηρήσει τον περιορισμό αυτό δεν μπορεί να προβληθεί ως λόγος ακυρότητας της συναίνεσης που δόθηκε απ' αυτόν, εκτός αν ο περιορισμός αυτός γνωστοποιήθηκε στα διαπραγματευόμενα Κράτη και διαπραγματευόμενους οργανισμούς πριν από την έκφραση της συναίνεσης αυτής.

Άρθρο 48Πάλη

1. Κράτος ή διεθνής οργανισμός μπορεί να επικαλεσθεί πάλην εισχωρήσασα σε συνθήκη ως λόγο ακυρότητας της συναίνεσης του να

δεσμευθεί από αυτή, αν η πλάνη αυτή αναφέρεται σε γεγονός ή κατάσταση την οποία το Κράτος ή ο διεθνής οργανισμός θεωρούσε ότι υπήρχε κατά τον χρόνο συνολογής της συνθήκης και η οποία αποτελούσε ουσιώδη βάση της συναίνεσης του Κράτους αυτού ή του διεθνούς οργανισμού αυτού να δεσμευθεί από τη συνθήκη.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται αν το Κράτος αυτό ή ο διεθνής αυτός οργανισμός συνέβαλε με την συμπεριφορά του στην πλάνη αυτή ή αν οι περιστάσεις ήταν τέτοιες ώστε το Κράτος αυτό ή ο οργανισμός αυτός όφειλε να έχει γνώση της ενδεχόμενης πλάνης.

3. Πλάνη που αφορά μόνο τη δεκτική διατύπωση του κειμένου συνθήκης δεν θίγει την εγκυρότητά της: στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το άρθρο 80.

Άρθρο 49

Απάτη

Κράτος ή διεθνής οργανισμός που οδηγήθηκε σε συνολογηση συνθήκης ένεκα απατηλής συμπεριφοράς ενός διαπραγματευόμενου Κράτους ή οργανισμού μπορεί να επικαλεσθεί την απάτη ως λόγο ακυρότητας της συναίνεσής του να δεσμευθεί από τη συνθήκη.

Άρθρο 50

Δεσμός αντιπροσώπου

Κράτους ή διεθνούς οργανισμού

Κράτος ή διεθνής οργανισμός του οποίου η έκφραση συναίνεσης να δεσμευθεί από συνθήκη εξασφαλίστηκε κατόπιν δεσμού του αντιπροσώπου του που προκλήθηκε άμεσα ή έμμεσα από ενέργειες ενός διαπραγματευόμενου Κράτους ή οργανισμού μπορεί να επικαλεσθεί το δεσμό αυτό ως λόγο ακυρότητας της συναίνεσής του να δεσμευθεί από τη συνθήκη.

Άρθρο 51

Εξαναγκασμός ασκηθείς σε αντιπρόσωπο

Κράτους ή διεθνούς οργανισμού

Στερείται οποιασδήποτε νομικής ισχύος η έκφραση της συναίνεσης Κράτους ή διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από συνθήκη, αν αυτή εξασφαλίστηκε κατόπιν εξαναγκασμού ασκηθέντος επί του αντιπροσώπου του Κράτους ή του οργανισμού αυτού δια πράξεων ή απειλών.

Άρθρο 52Εξαναγκασμός ασκηθείς σε Κράτος
ή διεθνή οργανισμό με απειλή ή χρήση βίας

Η συνθήκη είναι άκυρη αν η σύναψή της προκλήθηκε κατόπιν απειλής ή χρήσης βίας κατά παραβίαση των αρχών του διεθνούς δικαίου όπως αυτές περιέχονται στον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 53Συνθήκες σε σύγκρουση με αναγκαστικό
κανόνα γενικού διεθνούς δικαίου (jus cogens)

Άκυρη είναι κάθε συνθήκη που κατά τον χρόνο συννομολογήσεώς της συγκρούεται με αναγκαστικό κανόνα γενικού διεθνούς δικαίου. Για τους σκοπούς της Συμβάσεως αυτής, αναγκαστικός κανόνας γενικού διεθνούς δικαίου είναι κανόνας αποδεκτός και αναγνωρισμένος από την διεθνή κοινότητα των Κρατών, στο σύνολό της, ως κανόνας από τον οποίο δεν επιτρέπεται καμμία απόκλιση και ο οποίος μπορεί να τροποποιηθεί μόνο από μεταγενέστερο κανόνα γενικού διεθνούς δικαίου που έχει τον ίδιο χαρακτήρα.

ΤΜΗΜΑ 3ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥΣΆρθρο 54Τερματισμός συνθήκης ή αποχώρηση από συνθήκη δύναμι
διατάξεων αυτής ή με την συναίνεση των μερών

Ο τερματισμός συνθήκης ή η αποχώρηση μέρους μπορούν να λάβουν χώρα:

- (α) σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης· ή
- (β) οποιαδήποτε στιγμή με τη συναίνεση όλων των μερών κατόπιν διαβουλεύσεων με τα συμβαλλόμενα Κράτη και τους συμβαλλόμενους οργανισμούς.

Άρθρο 55Ελάττωση των μερών σε πολυμερή συνθήκη
κάτω του αριθμού του αναγκαίου για την έναρξη ισχύος αυτής

Πάνη αντιθέτου διατάξεως της συνθήκης, πολυμερής συνθήκη δεν τερματίζεται από μόνο το γεγονός ότι ο αριθμός των μερών

αυτής ελαττώθηκε κάτω του αριθμού του αναγκαίου για την έναρξη ισχύος αυτής.

Άρθρο 56

Καταγγελία ή αποχώρηση από συνθήκη που
δεν περιλαμβάνει διατάξεις για τερματισμό,
καταγγελία ή αποχώρηση

1. Συνθήκη που δεν περιέχει διατάξεις για τον τερματισμό της και δεν προβλέπει για καταγγελία ή αποχώρηση από αυτήν δεν υπόκειται σε καταγγελία ή αποχώρηση εκτός αν:

(α) αποδεικνύεται ότι τα μέρη είχαν πρόθεση να δεχθούν την δυνατότητα καταγγελίας ή αποχώρησης από αυτή· ή

(β) το δικαίωμα καταγγελίας ή αποχώρησης από αυτήν μπορεί να συναχθεί από την φύση της συνθήκης.

2. Ένα μέρος οφείλει να γνωστοποιεί τουλάχιστον 12 μήνες ενωρίτερα την πρόθεσή του να καταγγείλει την συνθήκη ή να αποχωρήσει από αυτήν σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1.

Άρθρο 57

Αναστολή της εφαρμογής συνθήκης
δυνάμει των διατάξεών της ή με τη συναίνεση των μερών

Η εφαρμογή συνθήκης σε σχέση με όλα τα μέρη ή σε σχέση με ένα συγκεκριμένο μέρος μπορεί να ανασταλεί:

(α) σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης· ή

(β) οποιαδήποτε στιγμή με τη συναίνεση όλων των μερών κατόπιν διαβουλεύσεων με τα συμβαλλόμενα κράτη και τους συμβαλλόμενους οργανισμούς.

Άρθρο 58

Αναστολή εφαρμογής πολυμερούς συνθήκης
με συμφωνία ορισμένων μόνο μερών

1. Δύο ή περισσότερα μέρη σε πολυμερή συνθήκη μπορούν να συνομολογήσουν συμφωνία που να έχει ως αντικείμενο την προσωρινή και μόνο μεταξύ αυτών αναστολή της εφαρμογής των διατάξεων της συνθήκης, αν:

(α) η δυνατότητα μιας τέτοιας αναστολής προβάλλεται από τη συνθήκη· ή

(β) η συγκεκριμένη αναστολή δεν επαγρεύεται από τη συνθήκη και:

(ι) δεν θίγει την απόρριψη από τα άλλα μέρη των δικαιωμάτων που απορρέουν από την συνθήκη ή την εκτέλεση των υποχρεώσεών τους·

(ii) δεν είναι ασυμβίβαστη με το αντικείμενο και τον σκοπό της συνθήκης.

2. Πλην αντιθέτου διατάξεως της συνθήκης στην περίπτωση της παραγράφου 1(α), τα ενδιαφερόμενα μέρη οφείλουν να γνωστοποιήσουν στα άλλα μέρη την πρόθεσή τους να συνάψουν την συμφωνία καθώς και τις διατάξεις της συνθήκης των οποίων την εφαρμογή έχουν την πρόθεση να αναστείλουν.

Άρθρο 59

Τερματισμός συνθήκης ή αναστολή της εφαρμογής της συναγόμενη από το γεγονός συνυμολογήσεως μεταγενέστερης συνθήκης

1. Συνθήκη θεωρείται ότι έχει τερματισθεί όταν όλα τα μέρη σ'αυτή την συνθήκη συνάψουν μεταγενέστερη συνθήκη που αναφέρεται στο ίδιο θέμα και:

(α) προκύπτει από τη μεταγενέστερη αυτή συνθήκη ή αποδεικνύεται κατ'άλλο τρόπο ότι τα μέρη είχαν την πρόθεση το θέμα αυτό να διέπεται από τη συνθήκη αυτή· ή

(β) οι διατάξεις της μεταγενέστερης συνθήκης είναι ασυμβίβαστες με εκείνες της προγενέστερης συνθήκης σε τέτοιο σημείο ώστε είναι αδύνατο να εφαρμοζόνται οι δύο συνθήκες ταυτόχρονα.

2. Η προγενέστερη συνθήκη θεωρείται ότι έχει επίσης ανασταλεί αν προκύπτει από την μεταγενέστερη συνθήκη ή αποδεικνύεται κατ'άλλο τρόπο ότι τέτοια ήταν η πρόθεση των μερών.

Άρθρο 60Τελεωμένες συνθήκες ή αναστολή εφαρμογής της
συνέπεια ποροβιόσεως της

1. Ουσιώδης παραβίαση διμερούς συνθήκης από ένα μέρος παρέχει το δικαίωμα στο άλλο μέρος να επικαλεσθεί την παραβίαση αυτή ως λόγο τερματισμού της συνθήκης ή αναστολής της εφαρμογής της εν όλω ή εν μέρει.

2. Ουσιώδης παραβίαση πολυμερούς συνθήκης από ένα μέρος παρέχει το δικαίωμα:

(α) στα άλλα μέρη να αναστείλουν κατόπιν ομόφωνης συμφωνίας την εφαρμογή της συνθήκης εν όλω ή εν μέρει ή να τερματίσουν αυτήν:

(ι) είτε ως προς τις σχέσεις μεταξύ των ιδίων και του υπαίτιου για την παραβίαση Κράτους ή διεθνούς οργανισμού,

(ιι) είτε ως προς όλα τα μέρη.

(β) στο μέρος που ιδιαίτερα θίγηκε από την παραβίαση να την επικαλεσθεί ως λόγο αναστολής εφαρμογής της συνθήκης εν όλω ή εν μέρει ως προς τις σχέσεις του με το υπαίτιο για την παραβίαση Κράτος ή διεθνή οργανισμό.

(γ) σε οποιοδήποτε μέρος πλην του υπαίτιου για την παραβίαση Κράτους ή διεθνούς οργανισμού, να επικαλεσθεί την παραβίαση ως λόγο αναστολής της εφαρμογής της συνθήκης εν όλω ή εν μέρει ως προς το ίδιο, αν η συνθήκη είναι τέτοιας φύσεως ώστε μία ουσιώδης παραβίαση των διατάξεών της από ένα μέρος να μεταβάλλει ριζικά τη θέση καθενός από τα μέρη όσον αφορά την περαιτέρω εκτέλεση των υποχρεώσεών τους δυνάμει της συνθήκης.

3. Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, ουσιώδη παραβίαση συνθήκης αποτελεί:

(α) η απέρριψη συνθήκης μη επιτρεπόμενη από την παρούσα Σύμβαση· ή

(β) η παραβίαση μιας διατάξεως σημαντικής για την πραγματοποίηση του αντικειμένου ή του σκοπού της συνθήκης.

4. Οι προηγούμενες παράγραφοι τίθενται χωρίς επηρεασμό οποιασδήποτε διατάξεως της συνθήκης εφαρμοστέας σε περίπτωση παραβιάσεως.

5. Οι παράγραφοι 1 μέχρι 3 δεν εφαρμόζονται σε διατάξεις σχετικές με την προστασία της ανθρώπινης προσωπικότητας που περιέχονται σε συνθήκες ανθρωπιστικού χαρακτήρα, ιδιαίτερα σε διατάξεις που απαγορεύουν κάθε μορφή αντιποίνων εναντίον προσώπων που προστατεύονται από τέτοιες συνθήκες.

Άρθρο 61

Επιγενόμενη αδυναμία εκπλήρωσης

1. Μέρος σε συνθήκη μπορεί να επικαλεσθεί αδυναμία εκπλήρωσης συνθήκης ως λόγο τερματισμού ή αποχωρήσεως από αυτήν αν η αδυναμία αυτή είναι αποτέλεσμα οριστικής εξαλείψεως ή καταστροφής ενός αντικειμένου απαραίτητου για την εκπλήρωση της συνθήκης. Αν η αδυναμία είναι προσωρινή, το μέρος μπορεί να επικαλεσθεί αυτήν μόνο ως λόγο αναστολής εφαρμογής της συνθήκης.

2. Μέρος δεν μπορεί να επικαλεσθεί αδυναμία εκπλήρωσης ως λόγο τερματισμού της συνθήκης ή αποχωρήσεως από αυτήν ή αναστολής εφαρμογής αυτής αν η αδυναμία αυτή προήλθε από παραβίαση εκ μέρους του ίδιου είτε υποχρέωσης πηγάζουσας από τη συνθήκη είτε οποιασδήποτε άλλης διεθνούς υποχρέωσης έναντι οποιουδήποτε άλλου μέρους στη συνθήκη.

Άρθρο 62

Θεμελιώδης μεταβολή των περιστάσεων

1. Δεν μπορεί να γίνει επίκληση θεμελιώδους μεταβολής των περιστάσεων, η οποία επήλθε σε σχέση με τις υφιστάμενες περιστάσεις κατά τη στιγμή της συννομολογήσεως της συνθήκης και η οποία δεν είχε προβλεφθεί από τα μέρη, ως λόγου τερματισμού της συνθήκης ή αποχωρήσεως από αυτήν εκτός αν:

(α) η ύπαρξη αυτών των περιστάσεων συνιστούσε ουσιώδη βάση για τη συναίνεση των μερών να δεσμευθούν από την συνθήκη και

(β) η μεταβολή αυτή είχε ως αποτέλεσμα τη ριζικά διαφοροποίηση της εκτάσεως των υποχρεώσεων οι οποίες απομένουν προς εκπλήρωση δυνάμει της συνθήκης.

2. Δεν μπορεί να γίνει επίκληση θεμελιώδους μεταβολής των περιστάσεων ως λόγου τερματισμού της συνθήκης μεταξύ δύο ή περισσότερων Κρατών και ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών ή αποχωρήσεως από αυτήν αν η συνθήκη καθορίζει σύνορο.

3. Δεν μπορεί να γίνει επίκληση θεμελιώδους μεταβολής των περιστάσεων ως λόγου τερματισμού της συνθήκης ή αποχωρήσεως από αυτήν αν η θεμελιώδης μεταβολή προκύπτει από παραβίαση εκ μέρους του επικαλούμενου αυτήν μέρους είτε υποχρέωσης πηγάζουσας από την συνθήκη, είτε οποιασδήποτε άλλης διεθνούς υποχρέωσης έναντι οποιουδήποτε άλλου μέρους στη συνθήκη.

4. Αν ένα μέρος μπορεί, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, να επικαλεσθεί θεμελιώδη μεταβολή των περιστάσεων ως λόγο τερματισμού της συνθήκης ή αποχωρήσεως από αυτήν, μπορεί επίσης να επικαλεσθεί αυτήν για την αναστολή εφαρμογής της συνθήκης.

Άρθρο 63

Διακοπή διπλωματικών ή προξενικών σχέσεων

Η διακοπή διπλωματικών ή προξενικών σχέσεων μεταξύ Κρατών μερών σε συνθήκη υφιστάμενη μεταξύ δύο ή περισσότερων Κρατών ή ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών δεν επηρεάζει τις νομικές σχέσεις που έχουν εγκαθιδρυθεί μεταξύ των Κρατών αυτών από την συνθήκη, παρά μόνο στο μέτρο που η ύπαρξη των διπλωματικών ή προξενικών σχέσεων είναι απαραίτητη για την εφαρμογή της συνθήκης.

Άρθρο 64

Εμφάνιση νέου αναγκαστικού κανόνα γενικού διεθνούς δικαίου (jus cogens)

Σε περίπτωση δημιουργίας νέου αναγκαστικού κανόνα γενικού διεθνούς δικαίου, κάθε υφιστάμενη συνθήκη συγκρουόμενη με τον κανόνα αυτό καθίσταται άκυρη και τερματίζεται.

ΤΜΗΜΑ 4

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 65

Ακυρωσιμότητα διαδικασίας σε περίπτωση ακυρότητας συνθήκης, τερματισμού, αποχωρήσεως μέρους ή αναστολής εφαρμογής συνθήκης

1. Μέρος το οποίο, με βάση τις διατάξεις της παρούσας Συμβάσεως, επικαλείται είτε ελάττωμα της συναινέσεως του να

δεσμευθεί από συνθήκη, είτε λόγω αμφισβήτησεως της εγκυρότητας συνθήκης, τερματισμού αυτής, αποχωρήσεως από αυτήν ή αναστολής της εφαρμογής αυτής, οφείλει να γνωστοποιήσει το αίτημά του στα άλλα μέρη. Η γνωστοποίηση αυτή πρέπει να αναφέρει τα μέτρα που προτίθεται να πάρει ως προς τη συνθήκη και τους λόγους λήψεως αυτών.

2. Αν, μετά από προθεσμία η οποία, εξαιρουμένης περιπτώσεως επείγουσας ανάγκης, δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριών μηνών από τη λήψη της γνωστοποίησεως, κανένα μέρος δεν προβάλλει οποιαδήποτε αντίρρηση, το μέρος που έκανε τη γνωστοποίηση μπορεί να πάρει τα προτιθέμενα μέτρα σύμφωνα με τον τρόπο που προβλέπεται στο άρθρο 67.

3. Αν όμως έχει προβληθεί αντίρρηση από οποιοδήποτε άλλο μέρος, τα μέρη οφείλουν να αναζητήσουν επίλυση σύμφωνα με τα μέσα που υποδεικνύονται στο άρθρο 33 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

4. Η γνωστοποίηση ή η αντίρρηση που προέρχεται από διεθνή οργανισμό θα διέπεται από τους κανόνες του οργανισμού αυτού.

5. Τίποτε από τα περιλαμβανόμενα στις προηγούμενες παραγράφους δεν θίγει τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις των μερών που απορρέουν από οποιαδήποτε διάταξη που ισχύει και δεσμεύει αυτά αναφορικά με την επίλυση των διαφορών.

6. Χωρίς επηρεασμό του άρθρου 45, το γεγονός ότι Κράτος ή διεθνής οργανισμός δεν έχει απευθύνει προηγουμένως την προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 γνωστοποίηση δεν το εμποδίζει να προβεί στη γνωστοποίηση αυτή στα πλαίσια απαντήσεώς του προς άλλο μέρος που απαιτεί την εκπλήρωση της συνθήκης ή που ισχυρίζεται ότι αυτή παραβιάσθηκε.

Άρθρο 66

Διαδικασία δικαστικού διακανονισμού, διαίτησής και συνδιαλλαγής

1. Αν, κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 65, κοινή λύση δεν έχει επιτευχθεί μέσα σε χρονική περίοδο δώδεκα μηνών από την ημερομηνία προβολής της αντιρρήσεως, τότε θα εφαρμόζονται οι διαδικασίες που προβλέπονται στις επόμενες παραγράφους:

2. Προκειμένου για διαφορά που αφορά την εφαρμογή ή την ερμηνεία των άρθρων 53 ή 64:

(α) κάθε Κράτος μέρος στη διαφορά στην οποία ένα ή περισσότερα άλλα Κράτη είναι μέρη, μπορεί, κατόπιν γραπτής αιτήσεως, να προσφύγει στο Διεθνές Δικαστήριο για να αποφανθεί επί της διαφοράς·

(β) κάθε Κράτος μέρος στη διαφορά στην οποία ένας ή περισσότεροι διεθνείς οργανισμοί είναι μέρη, μπορεί, στην ανάγκη μέσω ενός Κράτους-Μέλους του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, να απευθύνει αίτηση στη Γενική Συνέλευση ή στο Συμβούλιο Ασφαλείας ή, ενδεχομένως, στο αρμόδιο όργανο διεθνούς οργανισμού που είναι μέρος στη διαφορά και εξουσιοδοτημένο σύμφωνα με το άρθρο 96 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, να ζητήσει γνωμοδότηση από το Διεθνές Δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 65 του Καταστατικού του Δικαστηρίου·

(γ) αν ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών ή διεθνής οργανισμός εξουσιοδοτημένος σύμφωνα με το άρθρο 96 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών είναι μέρος στη διαφορά, αυτοί μπορούν να ζητήσουν γνωμοδότηση από το Διεθνές Δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 65 του Καταστατικού του Δικαστηρίου·

(δ) κάθε διεθνής οργανισμός, εκτός των οργανισμών των αναφερομένων στην υποπαράγραφο (γ), που είναι μέρος στη διαφορά, μπορεί, μέσω ενός Κράτους-Μέλους του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, να ακολουθήσει τη διαδικασία που υποδεικνύεται στην υποπαράγραφο (β)·

(ε) η γνωμοδότηση που παρέχεται σύμφωνα με τις υποπαραγράφους (β), (γ), ή (δ) θα γίνεται αποδεκτή ως οριστική από όλα τα μέρη στη διαφορά·

(στ) αν η αίτηση για λήψη γνωμοδότησης του Δικαστηρίου δυνάμει των υποπαραγράφων (β), (γ) ή (δ) δεν γίνει δεκτή οποιοδήποτε μέρος στη διαφορά μπορεί, με γραπτή γνωστοποίηση στο άλλο μέρος ή στα άλλα μέρη, να υποβάλλει τη διαφορά σε διαιτησία σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος της παρούσας Συμβάσεως·

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 εφαρμόζονται εκτός αν όλα τα μέρη σε μια διαφορά που ερμηνύεται στην εν λόγω παράγραφο

αποφασίσουν με κοινή συμφωνία να την υποβάλουν σε διαδικασία διαιτησίας, περιλαμβανομένης της διαδικασίας που καθορίζεται στο Παράρτημα της παρούσας Συμβάσεως.

4. Σε περίπτωση διαφοράς σχετικής με την εφαρμογή ή την ερμηνεία ενός οποιουδήποτε άρθρου του Μέρους V της παρούσας Συμβάσεως εκτός από τα άρθρα 53 και 54, κάθε μέρος στη διαφορά μπορεί να θέσει σε κίνηση την διαδικασία συνδιαλλαγής που προβλέπεται στο Παράρτημα της Συμβάσεως, απευθύνοντας σχετική αίτηση προς το Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 67

Έγγραφα με σκοπό την κήρυξη συνθήκης
ως άκυρης, τον τερματισμό αυτής, την αποχώρηση από αυτή
ή την αναστολή εφαρμογής αυτής

1. Η προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 του άρθρου 65 γνωστοποίηση πρέπει να διατυπώνεται εγγράφως.

2. Κάθε πράξη με την οποία κηρύσσεται η ακυρότητα συνθήκης, ο τερματισμός αυτής, η αποχώρηση από αυτήν ή η αναστολή εφαρμογής αυτής με βάση τις διατάξεις αυτής ή τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 65 πρέπει να ενεργείται με έγγραφο το οποίο κοινοποιείται στα άλλα μέρη. Αν το έγγραφο που προέρχεται από Κράτος δεν έχει υπογραφεί από τον Αρχηγό του Κράτους, τον Πρόεδρο της Κυβερνήσεως ή τον Υπουργό των Εξωτερικών, ο αντιπρόσωπος του Κράτους που το κοινοποιεί μπορεί να κληθεί να παρουσιάσει το πληρεξούσιο έγγραφό του. Αν το έγγραφο προέρχεται από διεθνή οργανισμό ο αντιπρόσωπος του οργανισμού που το κοινοποιεί μπορεί να κληθεί να παρουσιάσει το πληρεξούσιο έγγραφό του.

Άρθρο 68

Ανακλήση γνωστοποιήσεων και εγγράφων που προβλέπονται
στα άρθρα 65 και 67

Γνωστοποίηση ή έγγραφο που προβλέπεται στα άρθρα 65 ή 67 μπορεί να ανακληθεί οποιαδήποτε στιγμή πριν αρχίσει να ισχύει.

ΤΜΗΜΑ 5

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ, ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Άρθρο 69

Συνέπειες ακυρότητας συνθήκης

1. Συνθήκη της οποίας η ακυρότητα διαπιστώνεται δυνάμει της παρούσας Συμβάσεως είναι άκυρη. Οι διατάξεις άκυρης συνθήκης δεν έχουν οποιαδήποτε νομική ισχύ.

2. Αν όμως κατ'εφαρμογή τέτοιας συνθήκης έχουν διενεργηθεί οποιοσδήποτε πράξεις :

(α) κάθε μέρος μπορεί να ζητήσει από οποιοδήποτε άλλο μέρος να αποκαταστήσει, όσο είναι δυνατό στις αμοιβαίες σχέσεις τους, την κατάσταση που θα υπήρχε αν δεν είχαν διενεργηθεί οι παραπάνω πράξεις :

(β) πράξεις που διενεργήθηκαν με καλή πίστη πριν από την επίκληση της ακυρότητας δεν καθίστανται παράνομες για μόνο το λόγο της ακυρότητας της συνθήκης.

3. Στις περιπτώσεις των άρθρων 49, 50, 51, ή 52, η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται έναντι του μέρους στο οποίο καταλογίζεται η ελάττωση, η πράξη δεκασμού ή ο εξαναγκασμός.

4. Στην περίπτωση της ακυρότητας της συναινέσεως ορισμένου Κράτους ή διεθνούς οργανισμού να δεσμευθεί από πολυμερή συνθήκη, οι προηγούμενοι κανόνες εφαρμόζονται στις σχέσεις του Κράτους ή του οργανισμού αυτού και των μερών στη συνέχεια.

Άρθρο 70

Συνέπειες τερματισμού συνθήκης

1. Πλην αντιθέτου διατάξεως της συνθήκης ή διαφορετικής συμφωνίας των μερών, ο τερματισμός μιας συνθήκης δυνάμει των διατάξεών της ή σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση :

(α) απαλλάσσει τα μέρη από οποιαδήποτε υποχρέωση εξακολουθήσεως εκπληρώσεως της συνθήκης :

(β) δεν θίγει οποιοδήποτε δικαίωμα, υποχρέωση ή νομική κατάσταση των μερών που δημιουργήθηκε με την εκτέλεση της συνθήκης πριν από τον τερματισμό.

2. Αν Κράτος ή διεθνής οργανισμός καταγγείλει πολυμερή συνθήκη ή αποχωρήσει από αυτήν, η παράγραφος 1 εφαρμόζεται στις σχέσεις μεταξύ του Κράτους ή του οργανισμού αυτού και του καθενός από τα άλλα μέρη στη συνθήκη από την ημερομηνία που η καταγγελία ή η αποχώρηση λαμβάνει ισχύ.

Άρθρο 71Συνέπειες ακυρότητας συνθήκης που συγκροείται με αναγκαστικό κανόνα γενικού διεθνούς δικαίου

1. Σε περίπτωση συνθήκης άκυρης σύμφωνα με το άρθρο 53, τα συμβαλλόμενα μέρη υποχρεούνται:

(α) να εξαλείψουν, όσο είναι δυνατό, τις συνέπειες κάθε πράξεως η οποία έγινε με βάση διάταξη που συγκροείται με αναγκαστικό κανόνα γενικού διεθνούς δικαίου και

(β) να καταστήσουν τις αμοιβαίες τους σχέσεις σύμφωνες με τον αναγκαστικό κανόνα γενικού διεθνούς δικαίου.

2. Σε περίπτωση συνθήκης που καθίσταται άκυρη και τερματίζεται δυνάμει του άρθρου 64, ο τερματισμός της συνθήκης:

(α) απαλλάσσει τα μέρη από οποιαδήποτε υποχρέωση εξακολουθήσεως εκπληρώσεως της συνθήκης·

(β) δεν θίγει οποιοδήποτε δικαίωμα, υποχρέωση ή νομική κατάσταση των μερών που δημιουργήθηκε με την εκτέλεση της συνθήκης πριν από τον τερματισμό της· νοείται ότι τα πιο πάνω δικαιώματα, υποχρεώσεις ή καταστάσεις δεν μπορούν μετά να διατηρηθούν παρά μόνο στο μέτρο που η διατήρησή τους δεν έρχεται αυτή καθ'εαυτή σε σύγκρουση με το νέο αναγκαστικό κανόνα γενικού διεθνούς δικαίου.

Άρθρο 72Συνέπειες αναστολής εφαρμογής συνθήκης

1. Πλην αντιθέτου διατάξεως της συνθήκης ή διαφορετικής συμφωνίας των μερών, η αναστολή της εφαρμογής συνθήκης δυνάμει των διατάξεών της ή σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση:

(α) απαλλάσσει τα μέρη μεταξύ των οποίων αναστάλη η εφαρμογή της συνθήκης από την υποχρέωση να εκπληρώσουν την συνθήκη στις αμοιβαίες τους σχέσεις κατά διάρκεια της αναστολής·

(β) δεν επηρεάζει κατ'άλλο τρόπο τις νομικές σχέσεις μεταξύ των μερών που δημιουργήθηκαν από τη συνθήκη.

2. Κατά τη διάρκεια της αναστολής τα μέρη οφείλουν να απέχουν από πράξεις οι οποίες τείνουν να παρεμποδίσουν την επανάληψη εφαρμογής της συνθήκης.

ΜΕΡΟΣ VI
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 73

Σχέση με τη Σύμβαση της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών

Όσον αφορά τα Κράτη μέλη στη Σύμβαση της Βιέννης του 1969 για το Δίκαιο των Συνθηκών, οι σχέσεις των Κρατών αυτών στο πλαίσιο συνθήκης μεταξύ δύο ή περισσότερων Κρατών και ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών ρυθμίζονται από τη Σύμβαση εκείνη.

Άρθρο 74

Θέματα μη θιγόμενα από την παρούσα Σύμβαση

1. Οι διατάξεις της παρούσας Συμβάσεως δεν θίγουν κανένα θέμα που θα μπορούσε να προκύψει σε σχέση με συνθήκη μεταξύ ενός ή περισσότερων Κρατών και ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών από τη διαδοχή Κρατών ή από τη διεθνή ευθύνη Κράτους ή από την έναρξη εχθροπραξιών μεταξύ Κρατών.

2. Οι διατάξεις της παρούσας Συμβάσεως δεν θίγουν κανένα θέμα που θα μπορούσε να προκύψει σε σχέση με συνθήκη από τη διεθνή ευθύνη ενός διεθνούς οργανισμού, από τον τερματισμό υπάρξεώς του, ή από τον τερματισμό συμμετοχής ενός Κράτους ως μέλους στον οργανισμό.

3. Οι διατάξεις της παρούσας Συμβάσεως δεν θίγουν κανένα θέμα που θα μπορούσε να προκύψει σε σχέση με την καθιέρωση υποχρεώσεων και δικαιωμάτων για Κράτη μέλη ενός διεθνούς οργανισμού δυνάμει μιας συνθήκης στην οποία ο οργανισμός αυτός είναι μέρος.

Άρθρο 75

Διπλωματικές ή προξενικές σχέσεις και η συνομολόγηση συνθηκών

Η διακοπή ή η ανυπαρξία διπλωματικών ή προξενικών σχέσεων μεταξύ δύο ή περισσότερων Κρατών δεν εμποδίζει τη συνομολόγηση συνθηκών μεταξύ δύο ή περισσότερων από τα Κράτη αυτά και ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών. Η συνομολόγηση τέτοιας συνθήκης αυτή καθ'εαυτή δεν επηρεάζει την κατάσταση αναφορικά με τις διπλωματικές ή προξενικές σχέσεις.

Άρθρο 76Περίπτωση επιτιθέμενου Κράτους

Οι διατάξεις της παρούσας Συμβάσεως τίθενται χωρίς επηρεασμό ποιασδήποτε υποχρεώσεως που δυνατόν να αναφεί από συνθήκη μεταξύ ενός ή περισσότερων Κρατών και ενός ή περισσότερων διεθνών οργανισμών για ένα επιτιθέμενο Κράτος, συνεπεία μέτρων που λαμβάνονται σύμφωνα με τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την επιθετική ενέργεια του κράτους αυτού.

ΜΕΡΟΣ VIIΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ, ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ, ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΕΡΙΣΗΆρθρο 77Θεματοφύλακες συνθηκών

1. Ο καθορισμός θεματοφύλακα συνθήκης μπορεί να γίνεται από τα διαπραγματευόμενα Κράτη και τους διαπραγματευόμενους οργανισμούς ή, ανάλογα με την περίπτωση, από τους διαπραγματευόμενους οργανισμούς, είτε σ'αυτή καθ'αυτή τη συνθήκη είτε με οποιοδήποτε άλλο τρόπο. Ο θεματοφύλακας μπορεί να είναι ένα ή περισσότερα Κράτη, ένας διεθνής οργανισμός ή ο πρώτος διοικητικός λειτουργός τέτοιου οργανισμού.

2. Τα καθήκοντα του θεματοφύλακα συνθήκης έχουν διεθνή χαρακτήρα και ο θεματοφύλακας υποχρεούται να εκτελεί τα καθήκοντά του αμερόληπτα. Ειδικότερα, το γεγονός ότι η συνθήκη δεν τέθηκε σε ισχύ ως προς ορισμένα μέρη ή ότι εκδηλώθηκε διαφορά μεταξύ ενός Κράτους ή διεθνούς οργανισμού και θεματοφύλακα ως προς την άσκηση από τον δεύτερο των καθηκόντων του δεν θίγει την παραπάνω υποχρέωση.

Άρθρο 78Καθήκοντα θεματοφυλάκων

1. Πλην αντιθέτου διατάξεως της συνθήκης ή διαφορετικής συμφωνίας των συμβαλλομένων Κρατών και οργανισμών ή, ανάλογα με την περίπτωση, των συμβαλλομένων οργανισμών, τα καθήκοντα του θεματοφύλακα περιλαμβάνουν κυρίως τα εξής:

(α) τη φύλαξη του πρωτότυπου κειμένου της συνθήκης και των πληρεξουσίων εγγράφων που παραδόθηκαν στον θεματοφύλακα·

(β) την παρασκευή κυρωμένων αντιγράφων του πρωτότυπου κειμένου της συνθήκης και οποιωνδήποτε περαιτέρω κειμένων αυτής σε τέτοιες πρόσθετες γλώσσες που δυνατόν να προβλέπονται από τη συνθήκη και τη διαβίβαση αυτών στα μέρη στη συνθήκη και στα Κράτη και στους διεθνείς οργανισμούς που δικαιούνται να καταστούν μέρη σ' αυτή·

(γ) τη συγκέντρωση όλων των υπογραφών της συνθήκης και τη λήψη και τη φύλαξη όλων των εγγράφων, γνωστοποιήσεων και κοινοποιήσεων σε σχέση με τη συνθήκη·

(δ) την εξέταση κατά πόσο η υπογραφή, το έγγραφο, η γνωστοποίηση ή η κοινοποίηση που έχει σχέση με τη συνθήκη φέρει τον απαιτούμενο και προσήκοντα τύπο και, στην ανάγκη, τη θέση του ζητήματος υπόψη του ενδιαφερομένου Κράτους ή διεθνούς οργανισμού·

(ε) την πληροφόρηση των μερών στη συνθήκη, καθώς και των Κρατών και διεθνών οργανισμών που δικαιούνται να καταστούν μέρη στη συνθήκη για τις πράξεις, γνωστοποιήσεις και κοινοποιήσεις τις σχετικές με τη συνθήκη·

(στ) την πληροφόρηση των Κρατών και διεθνών οργανισμών που δικαιούνται να καταστούν μέρη στη συνθήκη για το χρόνο παραλαβής ή καταθέσεως του απαιτούμενου για την έναρξη ισχύος της συνθήκης αριθμού υπογραφών ή εγγράφων επικυρώσεως, εγγράφων σχετικών με πράξη επίσημης επιβεβαίωσης, ή εγγράφων αποδοχής, εγκρίσεως ή προσχωρήσεως·

(ζ) την καταχώριση της συνθήκης στη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών·

(η) την εκτέλεση των καθηκόντων που καθορίζονται σε άλλες διατάξεις της παρούσας Συμβάσεως.

2. Σε περίπτωση εμφανίσεως διαφοράς μεταξύ κράτους ή διεθνούς οργανισμού και του θεματοφύλακα σχετικής με την από τον τελευταίο εκτέλεση των καθηκόντων του, ο θεματοφύλακας οφείλει να θέσει το ζήτημα υπόψη:

(α) των Κρατών και οργανισμών που υπογράψαν τη συνθήκη καθώς και των συμβολοζομένων Κρατών και οργανισμών· ή

(β) ενδεχομένως του αρμοδίου οργάνου του ενδιαφερομένου διεθνούς οργανισμού.

Άρθρο 79

Γνωστοποιήσεις και κοινοποιήσεις

Πάνη αντιθέτου διατάξεως της συνθήκης ή της παρούσας Συμβάσεως, γνωστοποίηση ή κοινοποίηση που πρόκειται να γίνει από Κράτος ή διεθνή οργανισμό δυνάμει των διατάξεων της παρούσας Συμβάσεως:

(α) αν δεν υπάρχει θεματοφύλακας, διαβιβάζεται απ'ευθείας στα Κράτη και τους οργανισμούς προς τα οποία απευθύνεται, ή αν υπάρχει θεματοφύλακας, στον τελευταίο·

(β) δεν θεωρείται γενομένη από το εν λόγω Κράτος ή οργανισμό παρά μόνο από τη στιγμή κατά την οποία παραλήφθηκε από το Κράτος ή τον οργανισμό στον οποίο διαβιβάσθηκε ή ανάλογα με την περίπτωση, από τη στιγμή κατά την οποία παραλήφθηκε από το θεματοφύλακα·

(γ) αν διαβιβάζεται σε θεματοφύλακα, δεν θεωρείται ότι έχει παραληφθεί από το Κράτος ή τον οργανισμό προς τον οποίο απευθύνεται παρά μόνο από τη στιγμή κατά την οποία το Κράτος ή ο οργανισμός αυτός έχει πληροφρονήσει από το θεματοφύλακα σύμφωνα με την παράγραφο 1(ε) του άρθρου 78.

Άρθρο 80

Διόρθωση λαθών στα κείμενα ή στα κυρωμένα αντίγραφα συνθηκών

1. Όταν, μετά την αυθεντικοποίηση του κειμένου συνθήκης, τα Κράτη και οι διεθνείς οργανισμοί που υπογράφουν και τα συμβαλλόμενα Κράτη και συμβαλλόμενοι οργανισμοί διαπιστώνουν με κοινή συμφωνία ότι το κείμενο αυτό περιέχει κάποιο λάθος, το λάθος αυτό διορθώνεται με ένα από τους πιο κάτω τρόπους, εκτός αν τα εν λόγω Κράτη και οι οργανισμοί αποφασίσουν άλλο τρόπο διορθώσεως:

(α) με την πραγματοποίηση της ανάλογης διορθώσεως πάνω στο κείμενο και τη μονογραφή της διορθώσεως από τους δεόντως εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους·

(β) με την κατάρτιση ή ανταλλαγή εγγράφου ή εγγράφων μέσα στα οποία καταχωρείται η διόρθωση η οποία συμφωνήθηκε να γίνει στο κείμενο· ή

(γ) με την κατάρτιση ενός διορθωμένου κείμενου αλόκληρης της συνθήκης κατά την ίδια διαδικασία που χρησιμοποιήθηκε για το πρωτότυπο κείμενο.

2. Όταν πρόκειται για συνθήκη για την οποία υπάρχει θεματοφύλακας αυτός γνωστοποιεί στα Κράτη και στους διεθνείς οργανισμούς που υπόγραψαν τη συνθήκη και στα συμβαλλόμενα Κράτη και διεθνείς οργανισμούς το λάθος και την πρόταση διορθώσεώς του και ορίζει κατάλληλη προθεσμία μέσα στην οποία μπορεί να διατυπωθεί αντίρρηση ως προς την προτεινόμενη διόρθωση. Αν, κατά την εκπνοή της προθεσμίας:

(α) δεν έχει διατυπωθεί καμία αντίρρηση, ο θεματοφύλακας πραγματοποιεί και μονογραφεί την διόρθωση στο κείμενο, συντάσσει πρακτικό (proces-verbal) διορθώσεως του κειμένου και κοινοποιεί αντίγραφο του στα μέρη στη συνθήκη και στα Κράτη και οργανισμούς που δικαιούνται να καταστούν μέρη.

(β) έχει διατυπωθεί αντίρρηση, ο θεματοφύλακας γνωστοποιεί την αντίρρηση στα Κράτη και στους οργανισμούς που υπόγραψαν τη συνθήκη και στα συμβαλλόμενα κράτη και οργανισμούς.

3. Οι κανόνες που περιέχονται στις παραγράφους 1 και 2 εφορμούνται επίσης όταν το κείμενο έχει αυθεντικοποιηθεί σε δύο ή περισσότερες γλώσσες και διαφαίνεται ότι υπάρχει μεταξύ αυτών κάποια συμφωνία την οποία τα Κράτη και οι διεθνείς οργανισμοί που υπόγραψαν τη συνθήκη καθώς και τα συμβαλλόμενα Κράτη και οργανισμοί συμφωνούν ότι πρέπει να διορθωθεί.

4. Το διορθωμένο κείμενο αντικαθιστά από την αρχή (abini-
tio) το λανθασμένο κείμενο, εκτός αν τα Κράτη και οι οργανισμοί που υπόγραψαν τη συνθήκη καθώς και τα συμβαλλόμενα Κράτη και οργανισμοί αποφασίσουν διαφορετικά.

5. Η διόρθωση του κειμένου συνθήκης που έχει καταχωρισθεί, γνωστοποιείται στη Γραμματεία του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.

6. Όταν ένα λάθος ανακαλυφθεί σε κυρωμένο αντίγραφο συνθήκης, ο θεματοφύλακας συντάσσει πρακτικό (proces-verbal) διορθώσεως και επιστέλλει αντίγραφο στα Κράτη και τους οργανισμούς που υπόγραψαν τη συνθήκη καθώς και στα συμβαλλόμενα Κράτη και οργανισμούς.

Άρθρο 81Καταχώριση και δημοσίευση των συνθηκών

1. Οι συνθήκες, μετά την έναρξη ισχύος, διαβιβάζονται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για καταχώριση ή αρχειοθέτηση και έγγραφη στο ευρετήριο, ανάλογα με την περίπτωση, καθώς και για δημοσίευση.

2. Ο καθένας από τους θεματοφύλακα συνιστά εξουσιοδότηση αυτή να διενεργεί τις αναφερόμενες στην προηγούμενη παράγραφο πράξεις.

ΜΕΡΟΣ VIIIΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣΆρθρο 82Υπογραφή

Η παρούσα Σύμβαση θα είναι ανοκτή προς υπογραφή μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 1986 στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εξωτερικών της Δημοκρατίας της Αυστρίας, και στη συνέχεια, μέχρι την 30^η Ιουνίου 1987, στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη από:

(α) όλα τα Κράτη·

(β) τη Νορβηγία, αντιπροσωπευόμενη από το Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών για την Νορβηγία·

(γ) τους διεθνείς οργανισμούς που έχουν κληθεί να συμμετάσχουν στη Συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο των Συνθηκών μεταξύ Κρατών και διεθνών οργανισμών ή μεταξύ διεθνών οργανισμών.

Άρθρο 83Επικύρωση ή πράξη επίσημης επιβεβαίωσης

Η παρούσα Σύμβαση υπόκειται σε επικύρωση από Κράτη και από την Νορβηγία, αντιπροσωπευόμενη από το Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών για την Νορβηγία, και σε πράξεις επίσημης επιβεβαίωσης από διεθνείς οργανισμούς. Τα έγγραφα επικύρωσης και εκείνα που σχετίζονται με πράξεις επίσημης επιβεβαίωσης κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 84Προσχώρηση

1. Η παρούσα Σύμβαση θα παραμείνει ανοικτή για προσχώρηση από κάθε Κράτος, από την Ναμίμπια, αντιπροσωπευόμενη από το Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών για την Ναμίμπια, καθώς και από κάθε διεθνή οργανισμό ο οποίος έχει την ικανότητα για συνομολόγηση συνθηκών.

2. Το έγγραφο προσχωρήσεως διεθνούς οργανισμού θα περιλαμβάνει δήλωση ότι έχει την ικανότητα να συνομολογεί συνθήκες.

3. Τα έγγραφα προσχωρήσεως κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 85Έναρξη Ισχύος

1. Η παρούσα Σύμβαση αρχίζει να ισχύει την 30^η ημέρα μετά από την ημερομηνία καταθέσεως του τριακοστού πέμπτου εγγράφου επικυρώσεως ή προσχωρήσεως από Κράτη ή από την Ναμίμπια, αντιπροσωπευόμενη από το Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών για την Ναμίμπια.

2. Για κάθε Κράτος ή για την Ναμίμπια, αντιπροσωπευόμενη από το Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών για την Ναμίμπια, που επικυρώνει ή προσχωρεί στη Σύμβαση μετά από την πλήρωση του καθορισμένου στην παράγραφο 1 όρου, η Σύμβαση αρχίζει να ισχύει την 30^η ημέρα μετά από την κατάθεση από το Κράτος αυτό ή από την Ναμίμπια του εγγράφου επικυρώσεως ή προσχωρήσεως.

3. Για κάθε διεθνή οργανισμό που καταθέτει έγγραφο σχετικό με πράξη επίσημης επιβεβαιώσεως ή έγγραφο προσχωρήσεως, η Σύμβαση αρχίζει να ισχύει στην μεταγενέστερη από τις δύο πιο κάτω ημερομηνίες: την 30^η ημέρα μετά την εν λόγω κατάθεση, ή στην ημερομηνία κατά την οποία η Σύμβαση αρχίζει να ισχύει σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Άρθρο 86Αυθεντικά κείμενα

Το πρωτότυπο της παρούσας Συμβάσεως, του οποίου το Αραβικό, Κινεζικό, Αγγλικό, Γαλλικό, Ρωσικό και Ισπανικό κείμενο

είναι εξ ίσου αυθεντικά, θα κατατεθεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

ΣΕ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΠΙΟ ΠΑΝΩ, οι υπογράφοντες πληρεξούσιοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι από τις οικείες Κυβερνήσεις τους, και οι δεόντως εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι του Συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών για την Ναμίμπια και των διεθνών οργανισμών, έχουν υπογράψει την παρούσα Σύμβαση.

ΕΓΙΝΕ ΣΤΗ ΒΙΕΝΝΗ στις είκοσι μία Μαρτίου του χίλια εννιακόσια ογδόντα έξι.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 66

Ι. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ 'Η ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ

1. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών συντάσσει και τηρεί κατάλογο προσοντούχων νομικών, από τον οποίο τα μέρη σε μια διαφορά μπορούν να διαλέξουν τα πρόσωπα τα οποία θα αποτελέσουν ένα διαιτητικό δικαστήριο ή, ανάλογα με την περίπτωση, μια επιτροπή συνδιαλλαγής. Για το σκοπό αυτό, κάθε Κράτος που είναι Μέλος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και κάθε μέρος στην παρούσα Σύμβαση καλούνται να ορίσουν δύο πρόσωπα, τα δε ονόματα των προσώπων που ορίζονται κατ'αυτόν τον τρόπο θα αποτελούν τον κατάλογο, αντίγραφο του οποίου θα διαβιβάζεται στον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου. Η θητεία ενός προσώπου που αναγράφεται στον κατάλογο συμπεριλαμβανομένης της θητείας οποιουδήποτε προσώπου οριζομένου για την πλήρωση τυχόν κενούμενης θέσης, θα είναι πενταετής και ανανεώσιμη. Πρόσωπο του οποίου λήγει η θητεία οφείλει να συνεχίσει να ασκεί οποιοδήποτε καθήκον για το οποίο έχει επιλεγεί δυνάμει των ακόλουθων παραγράφων.

2. Σε περίπτωση που έχει απευθυνθεί γνωστοποίηση δυνάμει του άρθρου 66 παράγραφο 2, υποπαραγράφος (στ), ή έχει επιτευχθεί συμφωνία για τη διαδικασία του παρόντος Παραρτήματος δυνάμει της παραγράφου 3, η διαφορά υποβάλλεται σε διαιτητικό δικαστήριο. Σε περίπτωση που έχει υποβληθεί αίτηση στο Γενικό Γραμματέα δυνάμει

του άρθρου 66, παράγραφος 4, ο Γενικός Γραμματέας υποβάλλει την διαφορά ενώπιον επιτροπής συνδιαλλαγής. Το Διαιτητικό Δικαστήριο και η Επιτροπή συνδιαλλαγής συγκροτείται ως εξής:

Τα Κράτη, οι Διεθνείς Οργανισμοί, ή, ανάλογα με την περίπτωση, τα Κράτη και οι οργανισμοί που συνιστούν ένα από τα μέρη στην διαφορά ορίζουν με κοινή συμφωνία:

(α) ένα διαιτητή ή, ανάλογα με την περίπτωση, ένα συνδιαλλακτή, ο οποίος μπορεί να επιλέξει ή όχι από τον κατάλογο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και

(β) ένα διαιτητή ή, ανάλογα με την περίπτωση, ένα συνδιαλλακτή, ο οποίος θα επιλεγεί μεταξύ των αναγραφόμενων στον κατάλογο και ο οποίος να μην έχει την εθνικότητα κανενός από τα Κράτη ή να μην έχει ορισθεί από κανένα από τους οργανισμούς που αποτελούν το εν λόγω μέρος στην διαφορά, νοουμένου ότι μία διαφορά μεταξύ δύο διεθνών οργανισμών δεν εξετάζεται από τους υπηκόους ενός και του ιδίου Κράτους.

Τα Κράτη, οι διεθνείς οργανισμοί ή, ανάλογα με την περίπτωση, τα Κράτη και οι οργανισμοί που αποτελούν το άλλο μέρος στην διαφορά ορίζουν με τον ίδιο τρόπο δύο διαιτητές ή ανάλογα με την περίπτωση, δύο συνδιαλλακτές. Τα τέσσερα πρόσωπα που έχουν επιλεγεί από τα μέρη οφείλουν να ορισθούν μέσα σε διάστημα εξήντα ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία το άλλο μέρος στην διαφορά έλαβε την γνωστοποίηση δυνάμει του άρθρου 66, παράγραφος 2, υποπαράγραφος (στ), ή από την ημερομηνία κατά την οποία επιτυγχάνεται συμφωνία για την διαδικασία του παρόντος Παραρτήματος δυνάμει της παραγράφου 3, ή κατά την οποία ο Γενικός Γραμματέας λαμβάνει την αίτηση συνδιαλλαγής.

Τα τέσσερα κατ'αυτόν τον τρόπο επιλεγμένα πρόσωπα θα ορίσουν, μέσα σε εξήντα ημέρες από την ημερομηνία του τελευταίου διορισμού τους, από τον κατάλογο ένα πέμπτο διαιτητή ή, ανάλογα με την περίπτωση, ένα συνδιαλλακτή, ο οποίος θα εκτελεί καθήκοντα Προέδρου.

Αν ο διορισμός του Προέδρου ή οποιουδήποτε από τους διαιτητές ή ανάλογα με την περίπτωση, συνδιαλλακτές, δεν πραγματοποιηθεί μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία που αναφέρεται πιο πάνω για τέτοιο διορισμό, αυτός θα γίνεται από το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών μέσα σε εξήντα ημέρες από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής. Ο διορισμός του Προέδρου μπορεί να γίνει από το Γενικό Γραμματέα

είτε από τον κατάλογο είτε από τα μέλη της Επιτροπής Διεθνούς Δικαίου. Οποιαδήποτε από τις προθεσμίες μέσα στις οποίες πρέπει να γίνουν διορισμοί μπορεί να παραταθεί κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των μερών στη διαφορά. Αν ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών είναι μέρος ή περιλαμβάνεται σε ένα από τα μέρη στη διαφορά, ο Γενικός Γραμματέας διαβιβάζει την αναφερόμενη πιο πάνω αίτηση στον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου, ο οποίος θα ασκεί τα καθήκοντα που ανατίθενται στο Γενικό Γραμματέα δυνάμει του παρόντος εδαφίου.

Κάθε κενή θέση θα πληρώνεται με τον τρόπο που περιγράφεται για τον αρχικό διορισμό.

Ο διορισμός των Διαιτητών ή των συνδιαλλακτών από διεθνή οργανισμό όπως προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 διέπεται από τους σχετικούς κανόνες του οργανισμού αυτού.

II. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

3. Πάνω αντιθέτου συμφωνίας των μερών στην διαφορά, το Διαιτητικό Δικαστήριο αποφασίζει το ίδιο την δική του διαδικασία, εγγυώμενο σε κάθε ένα από τα μέρη στην διαφορά την πλήρη δυνατότητα να ακούεται και να παρουσιάζει την υπόθεση του.

4. Το Διαιτητικό Δικαστήριο, με τη συγκατάθεση των μερών στην διαφορά, μπορεί να προσκαλέσει κάθε ενδιαφερόμενο Κράτος ή διεθνή οργανισμό να υποβάλει σ'αυτό τις απόψεις του προφορικά ή γραπτά.

5. Οι αποφάσεις του Διαιτητικού Δικαστηρίου υιοθετούνται κατά πλειοψηφία των μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας, η ψήφος του Προέδρου είναι αποφασιστική.

6. Όταν ένα από τα μέρη στην διαφορά δεν εμφανίζεται ενώπιον του Δικαστηρίου ή απέχει της υπερασπίσεως της υποθέσεως του, το άλλο μέρος μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο να συνεχίσει την διαδικασία και να εκδόσει την απόφασή του. Πριν εκδόσει την απόφασή του, το Δικαστήριο οφείλει να ικανοποιηθεί όχι μόνο ότι είναι αρμόδιο να επιληφθεί της διαφοράς, αλλά επίσης ότι το αίτημα είναι ουσιαστικά και νομικά βάσιμο.

7. Η απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου περιορίζεται στο θέμα της διαφοράς και πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Κάθε μέλος

του Δικαστηρίου μπορεί να εκφράσει γνώμη ξεχωριστή ή γνώμη αντίθετη με την απόφαση.

8. Η απόφαση είναι οριστική και δεν υπόκειται σε έφεση. Όλα τα μέρη στην διαφορά οφείλουν να συμμορφωθούν με την απόφαση.

9. Ο Γενικός Γραμματέας παρέχει στο Δικαστήριο την βοήθεια και τις διευκολύνσεις τις οποίες έχει ανάγκη. Τα έξοδα του Δικαστηρίου βαρύνουν τον Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών.

III. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ

10. Η Επιτροπή Συνδιαλλαγής θεσπίζει μόνη της την διαδικασία που θα ακολουθήσει. Η Επιτροπή, με την συγκατάθεση των μερών στην διαφορά, μπορεί να καλέσει κάθε μέρος στη συνθήκη να της υποβάλει τις απόψεις του προφορικά ή γραπτά. Οι αποφάσεις και συστάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των πέντε μελών της.

11. Η Επιτροπή μπορεί να επισύρει την προσοχή των μερών στη διαφορά σε οποιαδήποτε μέτρα τα οποία μπορούν να διευκολύνουν ένα φιλικό διακανονισμό.

12. Η Επιτροπή ακούει τα μέρη, εξετάζει τους ισχυρισμούς και τις αντιρρήσεις και κάνει προτάσεις στα μέρη με σκοπό να τα βοηθήσει να επιτύχουν ένα φιλικό διακανονισμό της διαφοράς.

13. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση μέσα στους δώδεκα μήνες που ακολουθούν τη σύστασή της. Η έκθεσή της κατατίθεται στον Γενικό Γραμματέα και κοινοποιείται στα μέρη στη διαφορά. Η έκθεση της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων όλων των συμπερασμάτων που αναφέρονται στα γεγονότα ή στα νομικά ζητήματα, δεν δεσμεύει τα μέρη και δεν έχει παρά τον χαρακτήρα συστάσεων που υποβάλλονται με σκοπό να εξετασθούν από τα μέρη για να διευκολύνουν ένα φιλικό διακανονισμό της διαφοράς.

14. Ο Γενικός Γραμματέας παρέχει στην Επιτροπή την βοήθεια και τις διευκολύνσεις τις οποίες μπορεί να έχει ανάγκη. Οι δαπάνες της Επιτροπής βαρύνουν τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.